

49ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΕΡΕΝΣ ΝΤΕΗΒΙΣ
ΜΙΑ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2008
Αρ. φύλλου 230

Έκδοση του 49ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

ΠΡΩΤΟ **1** ΠΛΑΝΟ

Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

**49ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ**
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

**“ΓΥΡΙΖΟΥΜΕ”
ΠΑΝΤΑ ΕΔΩ!**

ΕΡΤ παντού!

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

www.ert.gr

Αν περπατούσες στο δρόμο

το βροχερό απόγευμα της Τρίτης, θα είχες για μουσική υπόκρουση τα αφόρητα «μπιμπ» των ανήσυχων οδηγών, που είχαν κατακλύσει τους δρόμους αυτής της πόλης! Μία Γαλλίδα λίγο αργότερα στην τιμητική εκδήλωση για τον Τακέσι Κιτάνο έλεγε στον έλληνα κύριο που καθόταν δίπλα της: «Οι Θεσσαλονικείς παίρνουν το αυτοκίνητό τους με το που βρέχει, ε;»

Αφόρητη κίνηση, οι υαλοκαθαριστήρες πάνω – κάτω και τα ταξί άφαντα! Με βρεγμένο παντελόνι μπαίνω σε ένα με κατεύθυνση το Γαλλικό Ινστιτούτο για τα εγκαίνια της έκθεσης φωτογραφίας του Μάνου Ζαχαρία «Ο ταξιδιώτης της μνήμης». Πρόκειται για φωτογραφίες – ντοκουμέντα της κινηματογραφικής διαδρομής του έλληνα δημιουργού.

Ο ίδιος κατέφθασε αρκετά νωρίτερα από τις έξι (λονδρέζικη συνέπεια σε συνδυασμό με τον λονδρέζικο καιρό που επικρατούσε) με τη σύζυγό του και την κόρη του. Οι δύο κυρίες της οικογένειας δεν έκρυψαν τη χαρά αλλά και τη συγκίνησή τους για το γεγονός και απαθανάτιζαν διάφορα στιγμιότυπα της βραδιάς με το κινητό τους ή την προσωπική τους φωτογραφική μηχανή.

Τις φωτογραφίες είδε ο πρόεδρος

του Φεστιβάλ, κύριος Χωραφάς, μαζί με τον κύριο Ζαχαρία. Το «παρών» στα εγκαίνια έδωσαν μεταξύ άλλων και ο Πρόξενος της Γαλλίας στη Θεσσαλονίκη, ο οποίος προλόγισε την εκδήλωση, ο Πρόξενος της Ουκρανίας στη Θεσσαλονίκη (με αφιεγδάιστο στυλ και τέλεια παπούτσια) και η διευθύντρια του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης.

Φεύγοντας από τα εγκαίνια, είδα πάλι το ίδιο έργο. Το εκνευριστικό ψιλόβροχο γινότανε ακόμη πιο εκνευριστικό τη στιγμή που κρατούσα χίλια πεντακόσια βαριά πράγματα στα χέρια, με αποτέλεσμα να μη μπορώ να καθαρίσω τα γυαλιά μου ούτε και να κάνω σινιάλο για ταξί. Το χειρότερο σε αυτές τις περιπτώσεις είναι ότι ενώ έξω κάνει ψύχρα, το σώμα ιδρώνει και δεν ξέρει αν ζεσταίνεται ή αν κρυώνει.

Μετά κόπων και βασάνων, φθάνω στην Αριστοτέλους. Περνώντας από το design γυάλινο περίπτερο, μαθαίνω ότι από εκεί έχουν περάσει για να εκδώσουν εισιτήρια οι Ορέστης Ανδρεαδάκης, Δάφνη Λαμπρόγιαννη, Βίκυ Παπαδοπούλου, Μπήλιω Τσουκαλά, Γιώργος Χρανιώτης (ο οποίος στο masterclass του Stone καθότανε στο πάτωμα και παρακολουθούσε προσηλωμένος), περιμένοντας υπομονετικά στην ουρά, όπως όλοι οι σινεφίλ.

Η Μαρία η Άσχημη, κατά κόσμον Αγγελική Δαλιάνη, εμφανίστηκε κι αυτή στο γυάλινο περίπτερο με ενδιαφέρον να ενημερωθεί για το Φεστιβάλ.

Πολλά νέα τελικά από το γυάλινο περίπτερο, μερικά μάλιστα ευτράπελα, γι' αυτό και τα παραθέτω: ένας συντελεστής από μία ταινία του φετινού Φεστιβάλ πέρασε από το περίπτερο και έσκυψε με αγωνία στο booking system του υπολογιστή για να εξακρι-

βώσει εάν πωλήθηκαν τα εισιτήρια της ταινίας στην οποία συμμετείχε.

Ζητήσανε ακόμη πληροφορίες για τον χορηγό Dewar's που αυτοκόλλητά του υπάρχουν στα πλαϊνά του περιπτέρου. Μία κυρία, μάλιστα, ρώτησε αν δίνονται τα ίδια τα αυτοκόλλητα ή αντίτυπά τους γιατί ενθουσιάστηκε με τα μηνύματα που ήταν γραμμένα πάνω τους! Τί καλύτερο για το γραφείο επικοινωνίας του χορηγού αφού η καμπάνια λειτούργησε άψογα!

Κατευθύνθηκα απέναντι προς το Ολύμπιον. Μπήκα στην αίθουσα και παρατήρησα ότι ο κόσμος που παρευρέθηκε στην τιμητική εκδήλωση για τον Τακέσι Κιτάνο, τού επιφύλαξε ένα αποθεωτικό καλωσόρισμα με παρατεταμένο χειροκρότημα. Τού παρέδωσαν τον Χρυσό Αλέξανδρο, παρουσία του Πρέσβη αλλά και του Πρόξενου της Ιαπωνίας. Η τιμητική εκδήλωση τελείωσε και προβλήθηκε η ταινία του ιάπωνα δημιουργού *Ο Αχιλλέας και η χελώνα*. Στο τέλος της, ακολούθησε ένα ενδιαφέρον Q&A για αρκετή ώρα.

Λίγο νωρίτερα στην αίθουσα Παύλος Ζάννας πολύς κόσμος βρέθηκε στην προβολή της ταινίας *Η νύχτα και η πόλη* του Ζυλ Ντασέν που προβλήθηκε από το Φεστιβάλ Κινηματογράφου σε συνεργασία με την Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία «Τέχνη», τιμώντας τον σημαντικό δημιουργό που απεβίωσε τον περασμένο Μάρτιο. Παρούσα ήταν και η κυρία Αθανασία Τσατσάκου, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού του Α.Π.Θ. και

καθηγήτρια Φιλοσοφικής Σχολής, όπως και ο δημοσιογράφος και κριτικός της EPT3 Αλέξης Δερμεντζόγλου, ο οποίος χαρούμενος από την αφειδώλευτη παρουσία κόσμου, δήλωσε: «όσα εισιτήρια δεν έκοψε στην ιστορία της στη Θεσσαλονίκη, τα έκοψε σήμερα στο Φεστιβάλ».

Γύρω στις δέκα το βράδυ ξεκίνησε η συναυλία του Kusturica στο ισόγειο μιας κατάμεστης από κόσμο Αποθήκης Γ'. Πολλές από τις παρέες που προτίμησαν να έρθουν, μιλούσαν γλώσσες της βαλκανικής χερσονήσου! Πάντως, όσοι βρέθηκαν μιλάνε για μία μοναδική βραδιά στην οποία πέρασαν θαυμάσια! Για highlight θα αναφέρω το στιγμιότυπο κατά το οποίο ο Oliver Stone ανέβηκε στη σκηνή και τραγούδησαν με τον Kusturica ένα αυτοσχέδιο τραγούδι, με τον κόσμο από κάτω να παραληρεί! Η πιο μεγάλη στιγμή του Φεστιβάλ!

Την ίδια ώρα στο λιμάνι προβαλλόταν η ταινία *Η άμαξα φάντασμα* του Victor Sjöström με ζωντανή μουσική από τους Goodluck Mister Grosky και Eventless Plot. Κατά τη διάρκειά της έπεσε το ρεύμα, αλλά ο κόσμος δεν σηκώθηκε από τις θέσεις του! Η αποκατάσταση της μικρής αυτής αναποδιάς πραγματοποιήθηκε μέσα σε δύο λεπτά από τους ετοιμοπόλεμους τεχνικούς του Φεστιβάλ και το κοινό παρέμεινε ακίνητο, δηλώνοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον του για το θέαμα που παρακολουθούσε.

Στον ίδιο περίπου χρόνο και πάλι στο λιμάνι, διεξαγόταν και μία άλλη προβολή, αυτή της ταινίας *Το κουτί της Πανδώρας*. Η τουρκάλα σκηνοθέτις

του έργου, Yesim Ustaoglu, ήθελε πολύ να παρευρεθεί στην προβολή της ταινίας της, που σημειωτέον είναι και η δεύτερή της. Όταν ανακοίνωσαν δε, μέσα στην αίθουσα ότι ήταν και η ημέρα των γενεθλίων της, ο κόσμος την καταχειροκρότησε. Παρόντα στην προβολή ήταν σύσσωμα και τα μέλη της κριτικής επιτροπής.

Κατά τις μιάμισι περίπου τελείωσε η προβολή της *Απίστευτης αλήθειας για τη βασίλισσα Ρακέλα* και το Q&A που ακολούθησε ήταν συγκινητικά ανθρώπινο! Η φιλιππινέζα Ρακέλα μίλησε από την καρδιά της, απαντώντας ευθαρσώς σε ερωτήσεις του κοινού, μερικές από τις οποίες και προσωπικές. Μίλησε για τη ζωή της και γοήτευσε τους ανθρώπους που ξενύχτησαν για να βρίσκονται εκεί. Μεταξύ άλλων, ακούστηκε από τους παρευρισκόμενους και το εξής σχόλιο: «You have the sexiest voice I've ever heard» (σ.σ.: έχετε την πιο sexy φωνή που έχω ακούσει ποτέ)!

Και η Τετάρτη ήρθε. Πάλι ψιλόβροχο, πάλι μποτιλιάρισμα, πάλι «πνιγμένες» η Όλγας και η Τοιμισκή κι εμείς πρωταγωνιστές σε μία ταινία που έχουμε όλοι ξαναπαίξει με μεγάλη επιτυχία. Φθάνω στο λιμάνι. Περνάω από το υπέροχο masterclass του πολυσχιδούς (σκηνοθέτης, ηθοποιός, σεναριογράφος) Κίτανο που συγκέντρωσε μέγα πλήθος!

Έπειτα πηγαίνω στην Αποθήκη Γ' και νοστιμεύομαι με το σπιτικό κέικ που με κέρασαν συνάδελφοι. Ανεβαίνω στον πάνω όροφο. Σε λιγότερη από ώρα δόθηκε η συνέντευξη τύπου από τον Κίτανο για την ταινία του *Ο Αχιλλέας και η χελώνα*, την οποία μπορούσαν να παρακολουθήσουν μόνο οι διαπιστευμένοι.

Στις δύο το μεσημέρι ο Terence Davies γευμάτισε στο .ES, με την Veronique Godard, αδερφή του Jean Luc Godard και τους Ισραηλινούς δημοσιογράφους Dan και Edna Fainaru,

ενώ την ίδια ώρα ο αμερικανός σκηνοθέτης Oliver Stone ξεκινούσε για την προγραμματισμένη εκδρομή του στη Βεργίνα.

Στις έξι και μισή το απόγευμα ο Κίτανο, για τον οποίο α πρόπος έμαθα ότι έχει διαβάσει αρχαία ελληνική φιλοσοφία και έχει μελετήσει τους αρχαίους Έλληνες μαθηματικούς, ήπια κοκτέιλ στο Ολύμπιον. Όσο για τον Stone; Δείπνησε στις εννέα το βράδυ στο Banquet της Διαγωνίου. Και μια μου μιλάμε για φαγητό, να πω ότι είδαμε τον Χάρη Ζαμπαρλούκο εχθές να τρώει στο Ζύθο στα Λαδάδικα.

Όσο για την Melisa Leo, μαθαίνω ότι δηλώνει φανατική καπνίστρια κι έχει χαρεί που στην Ελλάδα μπορούμε και καπνίζουμε ακόμη σε εσωτερικούς χώρους!

κινηματογράφος σε εξέλιξη

ΤΕΡΕΝΣ ΝΤΕΗΒΙΣ ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟ

Από όλους τους νεωτεριστές του σύγχρονου Βρετανικού σινεμά, αυτός ο δημιουργός από το Λίβερπουλ είναι ίσως ο πιο παραγνωρισμένος. Οι φετινές «Ημέρες Ανεξαρτησίας» παρουσιάζουν ένα αφιέρωμα στο σκηνοθέτη, με τον τρόπο που θα το προτιμούσε ο ίδιος: κάνοντας βουτιά στο παρελθόν του, σαν αυτό να ήταν μια δεξαμενή συναισθημάτων, ιδεών, συγκινήσεων, σαν να ήταν η μόνη πηγή όπου μπορεί κανείς να βρει την αλήθεια.

Η ιστορία του Ντέηβις ξεκινά στις 10 Νοεμβρίου του 1945, όταν και είδε για πρώτη φορά το συννεφιασμένο ουρανό του Λίβερπουλ, το δέκατο από τα παιδιά μιας φτωχής εργατικής οικογένειας. Δεν ήταν όμως η φτώχεια ή η αρτηριοσκληρωτική καθολική ανατροπή του αυτή που άφησε το στίγμα της στα παιδικά του χρόνια, αλλά ο βίος κι η πολιτεία του βίαιου πατέρα, που κακοποιούσε συστηματικά τη μητέρα του και τα υπόλοιπα μέλη του σπιτιού. Ο θάνατός του από καρκίνο, όταν ο μικρός Τέρενς ήταν εξήμισι χρονών, δεν τον απάλλαξε αναγκαστικά από την παρουσία του. Η προσωπικότητα και η σεξουαλικότητα του Ντέηβις είχε βάλει ήδη τα θεμέλιά της σε κινούμενη άμμο: στη λεπτή εκείνη γραμμή που ένωνε και χώριζε την κυρίαρχη ανδρική φιγούρα και την, αγιοποιημένη στη συνείδησή του, μορφή της μάνας, της γυναίκας που απορροφά όλους τους κραδασμούς. Σε ηλικία δεκαέξι ετών εγκατέλειψε το σχολείο και έπιασε δουλειά ως ανειδίκευτος εργάτης. Πέρασε τα δέκα επόμενα χρόνια της ζωής του ως ταμίας σε διάφορες επιχειρήσεις –επιβεβαιώνοντας κατά κάποιον τρόπο μια άτυπη παράδοση του ρομαντισμού, που θέλει τους μεγάλους καλλιτέχνες να περνούν τα πρωινά τους σε σκοτεινές κάμαρες, σε βαρετά γραφεία υπηρεσιών που εντείνουν τα δημιουργικά τους απωθημένα και το πάθος με το οποίο θα τα εκτονώσουν. Έτσι έκανε ο T.S. Eliot, ο Pessoa, ο Καρυωτάκης, ο Σκαρίμπας, και τόσο άλλοι. Έτσι έκανε κι ο Ντέηβις, ώσπου το 1971 αποφάσισε να μπει στη σχολή του Κόβεντρι και ξεκίνησε να γράφει σενάρια, πάντα με πρώτη ύλη τη δική του εμπειρία από το παρελθόν –έτσι, ως μια μορφή εξορκισμού. Η αρχή είχε γίνει. Στο εξής θα γύριζε τρεις

μικρού μήκους ταινίες (η περίφημη τριλογία του: *Παιδιά* -1976, *Η Παναγία και το βρέφος* -1980, *Θάνατος και μεταμόρφωση* -1983) άλλες δύο... που ενώθηκαν με το ένδυμα μιας ταινίας μεγάλου μήκους (το περίτεχνο δίπτυχο *Μακρινές φωνές, ασάλευτες ζωές* - 1988), μια ξεκάθαρη αυτοβιογραφία (*Η μεγάλη μέρα τελειώνει* - 1992), δύο μεταφορές μυθιστορημάτων (*Βίβλος από νέον* -1995, *Το σπίτι της ευθυμίας* - 2000) και ένα ντοκιμαντέρ για τη γενέτειρά του (*Για το χρόνο και την πόλη* - 2008), φτιαγμένο από πλάνα αρχείου δεμένα με την ενο-ποιητική αφήγηση ενός ντελιριακού voice over του ίδιου του σκηνοθέτη. Όλα αυτά τα χρόνια, δούλεψε κι ως ηθοποιός για τη βρετανική τηλεόραση, εξέδωσε δύο βιβλία, έκανε δουλειές για το ραδιόφωνο. Όλα αυτά, σαν να γυρίζει εκδοχές της ίδιας και μόνης ταινίας –φυσικά, της βιογραφίας του. Η προηγούμενη αναφορά στον T.S. Eliot δεν είναι και τόσο τυχαία, ούτε έχει μία μόνο διάσταση. Ο Ντέηβις έχει δηλώσει επανηληπτικά τη λατρεία του για τα «*Τέσσερα Κουαρτέτα*». Κι αυτό, γιατί ό,τι έκανε ο ποιητής στο πεδίο της δικής του τέχνης, το έκανε και ο Ντέηβις για το σινεμά. Προσπάθησε να παίξει με τις χρονικές βαθμίδες, να οργανώσει το κείμενο σαν να ήταν συμφωνικό έργο, με τις –μακρινές– «φωνές» να μπαίνουν σιγά σιγά και να κορυφώνονται. Να εξυψώσει τη φόρμα σε ένα είδος μουσικής σύνθεσης με διακριτά μέρη, σαν να μοντάρει ένα βιντεο-κλιπ χορογραφώντας τις κινήσεις των ηθοποιών του στο κάδρο. Να αναδείξει το ότι «ο τωρινός κι ο περασμένος χρόνος –ίσως υπήρχουνε μαζί μες στο μελλούμενο– κι ο χρόνος ο μελλούμενος ίσως περιέχεται στον περασμένο...», καταφέροντας να αποτυπώσει το πέρασμα το χρόνου ακόμα και σε

ένα στατικό πλάνο. Να δώσει χωρικές διαστάσεις στο χρόνο (το παρελθόν είναι μια άλλη χώρα), να ανατρέψει ακόμα και το κοινό νόημα της λέξης «κίνηση». Ο σκηνοθέτης είναι σπουδαίος, όχι επειδή αναπαράγει τις μνήμες του. Αλλά επειδή είναι από τους λίγους που έχει επίγνωση πως η ανθρώπινη μνήμη, για όλους μας, είναι μια λειτουργία καθαρά κινηματογραφική. Μοντάρουμε στο μυαλό μας το παρελθόν, βάζουμε να παίζει σε ένα νοερό τζουκ μποξ τα τραγούδια που θυμόμαστε, κάνουμε jump cuts κατά βούληση καταργώντας τη γραμμικότητα του χρόνου. Γι' αυτό και τα έργα του Ντέηβις θα μείνουν ανέπαφα στην πορεία των ετών.

Στο τέλος αυτού του κειμένου κρύβεται ο μόνος οδηγός ανάγνωσης του έργου του. Όπως σημείωσε ο Eliot στα «*Κουαρτέτα*» του (και όπως φρόντισε να αναγράψει ακόμα και... στον τάφο του): «*Στην αρχή μου είναι το τέλος μου... Στο τέλος μου είναι η αρχή μου*». Διάβασέ το απ' την αρχή!

**Η μετάφραση στα «Τέσσερα Κουαρτέτα» είναι της Έφης Αθανασίου (εκδ. Ίκαρος)*

ΤΕΡΕΝΣ ΝΤΕΗΒΙΣ

ΑΠΟΦΕΥΓΩ ΤΟΝ ΑΠΛΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΣΜΟ

Μια συνέντευξη με έναν άνθρωπο που έχει μιλήσει τόσο εύγλωττα για την προσωπική ζωή του μέσα από το έργο του, ορίζει μια παράξενη συνθήκη. Ο Βρετανός σκηνοθέτης μιλά ξανά για το έργο του και τις μακρινές φωνές που το ακολουθούν, για τη ζωή του, που μόνο ασάλευτη δεν είναι, για το χρόνο και για την πόλη του.

Θα λέγατε πως η τελευταία σας ταινία Για τον χρόνο και την πόλη είναι ντοκιμαντέρ; Με ποια λογική χειριστήκατε το υλικό σας;

Ακριβώς επειδή ήταν κάτι πρωτόγνωρο για μένα, δεν ήθελα να είναι ένα ντοκιμαντέρ με τη συμβατική έννοια, μια γραμμική ταινία που να ακολουθεί κάποιο στόρι. Ήθελα ένα ιμπρεσιονιστικό φιλμ. Πόνταρα στην υποκειμενικότητα, γιατί ήθελα να αποδώσω το προσωπικό μου βλέμμα σε αυτό το λιμάνι που γνωρίζω τόσο καλά. Υπάρχει ένα ντοκιμαντέρ που έγινε το 1941, από ένα σκηνοθέτη με το όνομα Χάμφρεϊ Τζένινγκς, με τον τίτλο *Listen to Britain*. Δεν είχε καθόλου σχολιασμό, μόνο μέσα από την εικόνα κατάφερε να συλλάβει την ουσία του να είσαι Βρετανός. Αυτό ήταν το υπόδειγμα για μένα και προσπάθησα να το μιμηθώ, κάπως πιο ταπεινά, βεβαίως, θέλοντας να συλλάβω το συναίσθημα του να μεγαλώνεις στο Λίβερπουλ και να υπογράψω τελικά ένα ποιητικό δοκίμιο. Όταν συγκεντρώσαμε το οπτικό υλικό, το οργανώσαμε κατά κάποιο τρόπο σαν να ήταν ταινία μυθοπλασίας. Γιατί το να ακολουθείς τη μνήμη, είναι κι αυτό σαν να ακολουθείς ένα φιζιόν.

Τονίζετε το ζήτημα της υποκειμενικότητας στην παραγωγή μιας ταινίας. Υπάρχει τελικά καμιά περίπτωση να μην είναι μια ταινία «υποκειμενική»;

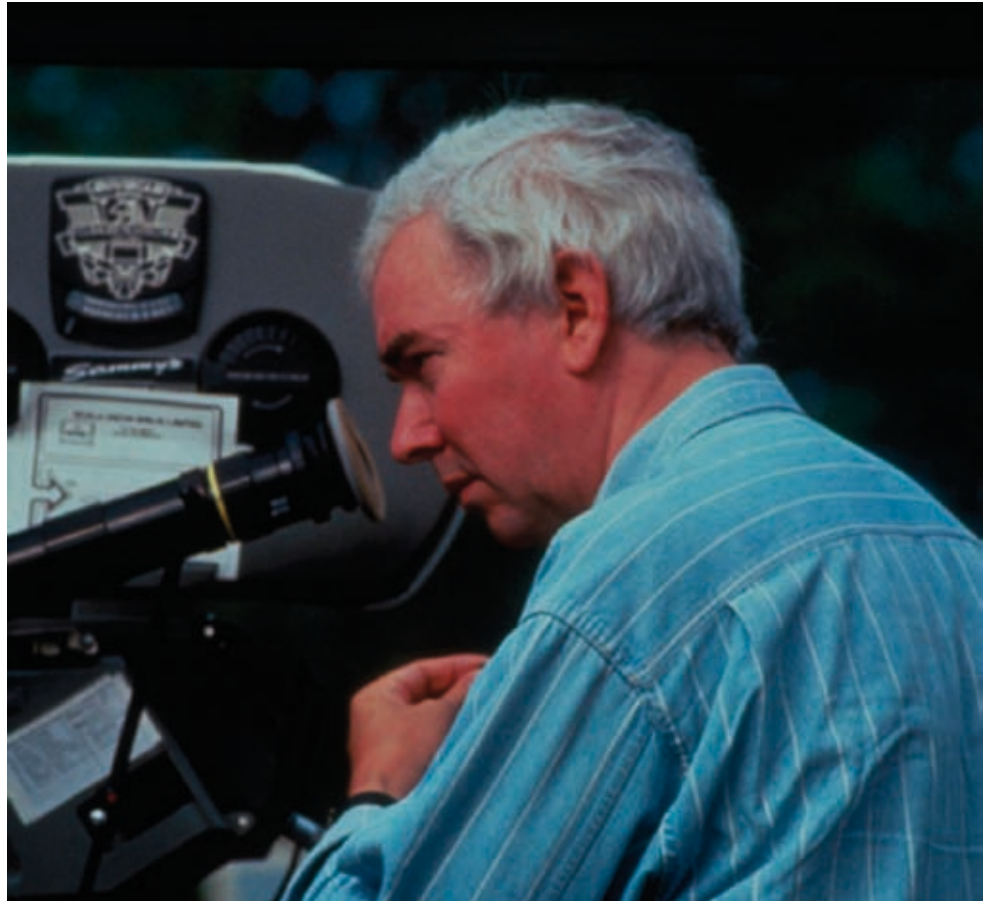

Όχι, έτσι κι αλλιώς είναι «υποκειμενική». Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που οφείλεις να έχεις μια αισθητική απόσταση – που δεν είναι το ίδιο πράγμα. Όταν θυμάσαι κάτι, και η μνήμη σου κυριεύεται από βαθιά συναισθήματα, πρέπει να οργανώσεις ψύχραιμα τις σκέψεις σου και να δώσεις σχήμα και μορφή σε αυτή την υποκειμενική σου αντίληψη και απόκριση στις αναμνήσεις σου. Ακούγεται ως κάτι αντιφατικό, αλλά δεν είναι.

Συναισθηματική απόσταση μπορεί ή πρέπει να υπάρξει σε αυτή την περίπτωση; Νομίζω πως είναι σημαντικό το να ξεχωρίσει κανείς τον απλό συναισθηματισμό από τη γνήσια συγκίνηση. Ο πρώτος, για μένα, πρέπει να αποφεύγεται. Ο Τζέιμς Τζόις έλεγε πως ο συναισθηματισμός είναι ένα ξοδεμένο συναίσθημα, κάτι που δεν κερδίζεται. Το επιφανειακό, κάτι που σε κάνει εύκολα να κλαις, είναι εύκολο.

Το Λίβερπουλ γιατί το αφήσατε; Το άφησα όταν πέρασα στη δραματική σχολή. Ήθελα να γίνω ηθοποιός και να γράφω. Όλες οι σχολές βρίσκονταν εκτός πόλης. Δούλευα τότε σε μια δουλειά γραφείου που σιχαινόμουν, και μάλιστα, ήμουν καλός σε αυτό, κάτι που έκανε τα πράγματα ακόμη χειρότερα! Η ψυχή μου είχε συντριβεί. Έπρεπε να φύγω, νόμιζα πως θα πεθάνω. Η ειρωνεία είναι πως όταν τελικά έφυγα, ένιωθα απίστευτη νοσταλγία για τον τόπο μου! Περνούσαν οι εργάσιμες μέρες και στο τέλος της εβδομάδας ήθελα να γυρίσω σπίτι.

Εσείς πώς ανακαλύψατε ότι θέλετε να ασχοληθείτε με τον κινηματογράφο; Α, ήταν κάτι εντελώς συμπτωματικό. Τον πρώτο μου χρόνο στη σχολή, έγραφα το σενάριο για το πρώτο μέρος της Τριλογίας μου (*Children*). Το έστειλα παντού στην Αγγλία, αλλά δεν το δέχτηκε κανείς, οπότε υπέθεσα

πως δεν άξιζε πραγματικά. Κάποιο απόγευμα που γύρισα σπίτι, είδα στο BBC μια εκπομπή που λεγόταν Cinema Now. Είχε θέμα τις παραγωγές του BFI (Βρετανικού Κινηματογραφικού Ινστιτούτου). Έξι μήνες αργότερα, το επισκέφτηκα στο Λονδίνο: υπεύθυνος ήταν ένας υπέροχος άντρας με το όνομα Μαχμούτ Χασάν, που μου είπε: «Κύριε, έχετε οχτώμισι χιλιάδες λίρες στη διάθεσή σας, ούτε πένα παραπάνω. Θα σκηνοθετήσετε!». Κι έτσι έγινε!

Ποια είναι σήμερα η σχέση σας με το σινεμά, ως θεατής; Πηγαίνω σπάνια στο σινεμά. Γνωρίζω πια καλά πώς γίνονται οι ταινίες, ξέρω πώς λειτουργεί το μέσο, αναγνωρίζω πιθανά λάθη στις κινήσεις της κάμερας και καμιά φορά, όταν παίζουν οι ηθοποιοί, θέλω να φωνάξω «στοπ»! Σταματήστε να παίζετε, προσπαθήστε να ζήσετε, αν και είναι πολύ πιο δύσκολο! Είχα την ατυχία να δω στο αεροπλάνο με το οποίο ερχόμουν το *Mamma Mia!* (ευτυχώς χωρίς το σάουντρακ!). Είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα για το πόσο αποτυχημένα κάνουν οι ηθοποιοί νεύματα και περιττές κινήσεις με τα χέρια τους. Ας πει κάποιος στη Μέριλ Στριπ πως δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τα χέρια της σωστά! Πάντα είναι πολύ άχαρη. Αλλά κανείς δεν της το λέει, γιατί είναι η Μέριλ Στριπ!

«Πηγαίνω σπάνια στο σινεμά. Γνωρίζω πια καλά πώς γίνονται οι ταινίες, ξέρω πώς λειτουργεί το μέσο, αναγνωρίζω πιθανά λάθη στις κινήσεις της κάμερας και καμιά φορά, όταν παίζουν οι ηθοποιοί, θέλω να φωνάξω «στοπ»! Σταματήστε να παίζετε, προσπαθήστε να ζήσετε, αν και είναι πολύ πιο δύσκολο!»

ΟΛΙΒΕΡ ΣΤΟΥΝ

ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΑΣ ΕΚΔΙΚΗΤΙΚΟΣ ΛΑΟΣ

Γυρίσατε την ταινία *W* ενώ ο Τζορτζ Μπους βρισκόταν ακόμα στην εξουσία και το φιλμ κυκλοφόρησε στις αίθουσες εν μέσω της προεκλογικής καμπάνιας των υποψηφίων για το Λευκό Οίκο. Ποιες ήταν οι πολιτικές σας προθέσεις πίσω από αυτή την επιλογή;

Οι πολιτικές μου προθέσεις ήταν ανύπαρκτες. Μισούσα τον Μπους, τον μισούσα πραγματικά. Μισούσα αυτό που έκανε στο Ιράκ. Τον μισούσα από το 2000 έως το 2004. Ήταν μια καταστροφή. Και μετά επανακλήθηκε. Έπειτα, το μίσος μου έπαυσε γιατί ήθελα να είμαι δραματουργός. Μπορώ να μισώ κάποιον πολιτικά αλλά είμαι δραματουργός. Έτσι, πρέπει να πάρω αυτό που αποκαλώ... την ανθρωπιστική θέση. Και επί τι ευκαιρία, ανθρωπισμός σημαίνει ότι "περπατάω με τα παπούτσια" του Μπους. Όταν ξυπνάω το πρωί, πρέπει να συμπαθώ τον τύπο. Με άλλα λόγια, εγώ ως Μπους κοιτάζομαι στον καθρέφτη και νομίζω ότι είμαι ένας καλός τύπος. Στο δικό μου μυαλό προσπαθώ να σώσω τον κόσμο. Αυτός είναι ο χαρακτήρας. Προσπαθήσαμε να κάνουμε μια ταινία για τον Μπους, τον τρόπο που αυτός σκέφτεται, τον τρόπο που ο Τσέινι σκέφτεται, τον τρόπο που ο Ράμσελντ και ο Πάουελ σκέφτονται. Ποια λοιπόν είναι η πολιτική μου πρόθεση; Δεν υπάρχει καμία. Οι Έλληνες σκέφτονται με αυτόν τον τρόπο. Λατρεύω τον Κώστα Γαβρά. Και τον θαυμάζω αλλά εγώ ήθελα να κάνω μια ταινία για τον άνθρωπο Μπους. Η ανθρωπιστική μου, λοιπόν, πρόθεση είναι να σας κάνω να κατανοήσετε πολιτικά από που προέρχονται αυτοί οι άνθρωποι, πώς έφτασαν στην εξουσία, πώς σκέφτονται, και τα αποτελέσματα. Μετά, πολλοί Αμερικανοί που ψήφισαν τον Μπους μπορούν να πουν... «λοιπόν, με τον τρόπο αυτό τον καταλαβαίνω καλύτερα, δεν τον καταλαβαίνω απόλυτα, αλλά τον καταλαβαίνω καλύτερα. Τώρα βλέπω γιατί τον παρεξήγησα ή τον υποτίμησα». Έτσι την επόμενη φορά, όταν ο επόμενος Μπους έρθει, εννοώντας έναν ωραίο τύπο με τον οποίο μπορείτε να πιεις μια μπύρα παρέα, ξέρετε ο τύπος του Τζο του υδραυλικού, ίσως την επόμενη φορά, το σκεφτείτε δυο φορές πριν τον εκλέξετε.

Γιατί το πρόσωπο του Μπους είναι τόσο σημαντικό για σας ώστε να του αφιερώσετε μια ταινία;

Είναι σημαντικός για μας γιατί υπάρχει και θα υπάρχει πάντα στην Αμερική. Θα υπάρξουν κι άλλοι Μπους όπως υπήρχαν και πριν. Αλλά αυτός έγινε ο χειρότερος. Γιατί κίνησε όλα τα νήματα σε ακραίο βαθμό. Ο Μπους δεν φεύγει, ο Μπους μένει. Ο Μπους είναι μέσα στο κεφάλι σου, στην εγγονή σου, το 2050 θα μιλούν για ακόμη έναν Μπους. Από πού νομίζετε ότι προήλθε ο Χίτλερ. Ο Χίτλερ είχε την εμπιστοσύνη των μαζών. Με τον Μπους, η Αμερική εφηύρε τον δικό της τρόπο εκδικητικότητας: αυτόν του υπνωτισμένου εκδικητή. Μετά την 11η Σεπτεμβρίου γίναμε εκδικητές. Θέλαμε να καταστρέψουμε γιατί θέλαμε εκδίκηση. Ο Μπους εκμεταλλεύτηκε αυτό ακριβώς.

Σε ένα πρόσφατο άρθρο των «Times» του Λονδίνου, ο Γκορ Βιντάλ –μιλώντας για την πολιτιστική κληρονομιά της εποχής Μπους– αναφέρθηκε στην ταινία σας *W*, κάνοντας το εξής σχόλιο: «Συμπαθώ τον Όλιβερ και μου αρέσουν οι ταινίες του. Όμως ακόμα δεν μπορώ να καταλάβω γιατί χρειαζόμαστε τον Φρόντ για να εξηγήσουμε τον Καλιγούλα». Πώς το σχολιάζετε;

Προσωπικά, βλέπω τον Μπους περισσότερο ως έναν Νέρωνα που παίζει βιολί στη στέγη ενώ καίγεται η Ρώμη. Ο Καλιγούλας ήταν πραγματικά παράφρων. Ήταν αυθεντικά τρελός, τρελός με την κλινική έννοια. Λατρεύω τον Γκορ Βιντάλ. Υπέροχος συγγραφέας. Πιστεύω ότι έχει λάβει πολύ ριζοσπαστικές θέσεις μέσα στα χρόνια αλλά πιστεύω επίσης ότι έχει μια εντελώς διαφορετική οπτική πάνω στο θέμα. Ο Γκορ βλέπει όλο το αμερικάνικο σύστημα ως κάτι μοχθηρό. Και υπάρχει αρκετή αλήθεια σε αυτό. Αλλά μερικές φορές δεν λαμβάνει υπόψη του την ψυχολογική σκοπιά. Νομίζω ότι ο Γκορ δεν θέλει να συναινέσει στον ανθρωπισμό, την ανθρώπινη πλευρά των ατόμων. Βλέπει τους ανθρώπους ως μέρος ενός τεράστιου μηχανισμού, μιας πλεκτάνης. Αλλά ο Τζορτζ Μπους είναι μια ιστορία. Και μέρος αυτής της ιστορίας είναι αυτή η σχέση με τον πατέρα του. Ότι

κι αν λέει ο κόσμος, μέχρι την ηλικία των 40 ο Μπους ήταν μια αποτυχία. Ενώ ο πατέρας του είχε επιτύχει σε κάθε τομέα της ζωής όπου ο Μπους είχε αποτύχει. Στην ηλικία των 30 χρόνων, μπορείς να πεις ότι ένας άνδρας προλαβαίνει να επανακτήσει το χαμένο έδαφος. Στα 40, όμως, πρέπει να υπάρχει θυμός και κάποια πίκρα. Τα 40 είναι πολύς καιρός. Έτσι, ο Μπους θέλει να γίνει ο πατέρας του και μετά αποφασίζει πως δεν μπορεί να είναι. Η πιο αποφασιστική στιγμή ήταν όταν ο πατέρας του έχασε την προεδρία, το 1992. Γιατί τότε αποφασίζει πως θα γίνει πιο δυνατός από τον πατέρα του, θα πάει για κυβερνήτης κόντρα στις επιθυμίες του πατέρα του. Είναι επιτυχημένος για πρώτη φορά στη ζωή του. Εκλέγεται 2 φορές κυβερνήτης. Ακόμη και όταν γίνεται πρόεδρος, αντιμετωπίζει ποτέ τον πατέρα του; Ούτε για μια στιγμή, δεν έχουμε κάποιο στοιχείο γι' αυτό. Λειτουργεί ανεξάρτητα από τους κανόνες τους πατέρα του, δεν ακούει καμία από τις συμβουλές του, κάνει αυτό που θέλει για να γίνει πιο δυνατός από εκείνον.

Αναφέρεται συχνά στον Ρέιγκαν λέγοντας: «Ο Ρέιγκαν ήταν ένας άνδρας καθαρός»,

Η Αμερική έχει μια ροπή στον εθνοκεντρισμό, την απομόνωση, τη νοοτροπία του «εμείς κόντρα σ' αυτούς», την υστερία, την εκδικητικότητα. Λειτουργεί με αυτό τον τρόπο σκέψης. [...] Είμαστε τόσο μανιχαϊστές ως λαός. Είναι ένας θλιβερός τρόπος να μεγαλώνει κανείς, ένας πολύ περιορισμένος τρόπος. Μας λείπει η εκλέπτυνση [...].

υπονοώντας ότι ο πατέρας του δεν είναι, εύχεται να μπορούσε ο πατέρας του να είναι περισσότερο σαν την μητέρα του. Κι έτσι, αρχίζει να μιλάει για μια ανώτερη πατρική φιγούρα, έναν πνευματικό πατέρα, τον Θεό, που του δίνει εντολές και στέκεται στο πλευρό του... Έτσι υπάρχει ένα ολόκληρο θέμα του πατέρα – γιου. Και ο Γκορ το παραβλέπει αυτό. Αυτό δεν εξηγεί φυσικά το γιατί πήγαμε στο Ιράκ αλλά ερμηνεύει το τεράστιο «ego» που υπάρχει στον Μπους. Και μετά συμβαίνει η 11η Σεπτεμβρίου. Και αυτό τον ενδυναμώνει με μια εξουσία Προέδρου σε καιρό πολέμου. Μετά έχεις την ομάδα του Τσέινι που λέει: ας πάμε για τον αμερικανικό αιώνα εξουσίας και μετά έχεις τον Καρλ Ρόουβ που λέει: δεν μπορείς να επανεκλεγείς αν δεν πάρεις εκδίκηση. Και όλο αυτό «κλειδώνει» στο «εγώ» του Μπους. Βρίσκει την ταυτότητά του με αυτούς τους ανθρώπους. Και γίνεται πραγματικά ένας τύραννος. Είτε το θυμάστε είτε όχι, εκείνη την περίοδο στην Αμερική υπήρξε μια τυραννία. Τα μίντια τον εξυμνούσαν, του έδιναν τεράστια προσοχή και τον λάτρευαν που κέρδισε τον πόλεμο. Είχε τεράστια εξουσία. Και ακόμα έχει. Ακόμα και αυτό τον τελευταίο του μήνα στο Λευκό Οίκο, θα υπογράψει πολλά πράγματα που είναι μυστικά. Θα το δείτε. Είναι πολύ σοβαρό. Το δόγμα Μπους είναι στη θέση του. Όμως, δεν υπάρχει καμία περίπτωση να διατηρήσουμε την στρατιωτική μας δύναμη με αυτό τον τρόπο, χωρίς να

χρεοκοπήσουμε εντελώς, όπως συνέβη με την Βρετανική Αυτοκρατορία. Δεν το πιστεύω. Κι έτσι, το καλύτερο πράγμα σε αυτή την οικονομική κρίση που ξέσπασε, είναι ότι ίσως συρρικνώσουμε τον καρκίνο. Το ελπίζω δηλαδή.

Σε μια συνέντευξή σας, κάποια χρόνια πριν στο περιοδικό «Cineaste», όταν είχατε ερωτηθεί αν η εμπειρία του Βιετνάμ μπορεί να επαναληφθεί στην αμερικανική ιστορία, απαντήσατε με απόλυτο τρόπο: «Ναι, σίγουρα». Μετά συνέβη το Ιράκ. Πιστεύετε σήμερα πως η εμπειρία του Ιράκ μπορεί να ξανασυμβεί, ίσως στο Ιράν;

Ναι και υπάρχει εξήγηση γι' αυτό. Η Αμερική έχει μια ροπή στον εθνοκεντρισμό, την απομόνωση, τη νοοτροπία του «εμείς κόντρα σ' αυτούς», την υστερία, την εκδικητικότητα, λειτουργεί με αυτό τον τρόπο σκέψης. Για παράδειγμα, στην πρόσφατη κρίση ανάμεσα στη Ρωσία και τη Γεωργία δεν νοιαστήκαμε καν να ρωτήσουμε τι έπραξε η Γεωργία. Βιαστήκαμε να ταχθούμε στο πλευρό της. Αν δεν ήταν η οικονομική κρίση, το θέμα της εθνικής ασφάλειας θα περνούσε στην πρώτη γραμμή. Για κάποια στιγμή μάλιστα, ο Μακ Κέιν το χρησιμοποίησε και σχεδόν ισοφάρισε στις δημοσκοπήσεις τον Ομπάμα. Το κατάφερε προβάλλοντας τη Ρωσία ως τον νέο εχθρό. Την ίδια ρητορική χρησιμοποίησε και η Σάρα Πέιλιν. Αυτή η ρουτίνα θα συμβεί ξανά και ξανά. Γιατί οι άνθρωποι αγαπούν τον Μπους, η νεότερη γενιά δεν ανήκει στη λεγόμενη αντιπολίτευση. Αυτό είναι το αμερικάνικο ζήτημα. Είμαστε τόσο μανιχαϊστές ως λαός: Μαλακό – σκληρό, καλό – κακό, είναι ένας θλιβερός τρόπος να μεγαλώνει κανείς. Ένας πολύ περιορισμένος τρόπος. Μας λείπει η εκλέπτυνση. Δεν είδατε ποια ήταν η πρώτη ερώτηση που έκαναν στον Μπαράκ Ομπάμα μόλις εκλέχθηκε; Τί θα κάνεις για το Αφγανιστάν. Πρέπει να είσαι δυνατός, ώστε να πολεμήσεις το Αφγανιστάν. Αυτή δεν είναι η κυρίαρχη ερώτηση των Αμερικανών;

Δεν πιστεύετε ότι με τον Μπαράκ Ομπάμα στο Λευκό Οίκο γράφεται μια νέα σελίδα στην αμερικανική πολιτική;

Ο Ομπάμα θα πιεστεί να αποδεχθεί το μέσο όρο. Θα πιεστεί να συμβιβαστεί μέχρι το τέλος. Υπάρχουν τεράστιες φωνές εναντίον του. Υπάρχει η εξουσία των μεγάλων εταιριών, η δικαστική εξουσία, τα μίντια. Πώς λοιπόν θα μπορούσε να αλλάξει τόσο πολύ την κατάσταση. Μπορεί να αλλάξει πολλά πράγματα, μπορεί, για παράδειγμα, να μας βγάλει έξω από το Ιράκ. Αλλά αν στρέψει όπως λέει την προσοχή του στο Αφγανιστάν, δεν θα κάνει

καμία διαφορά. Γιατί αυτό θα μετατραπεί σε ένα ακόμα Βιετνάμ.

Η εκλογή του δεν εκφράζει μια στροφή, πιστεύετε, στον τρόπο σκέψης των Αμερικανών;

Ναι, την επιθυμία για ελπίδα. Αλλά είπε ποτέ ο Ομπάμα ότι θα περικόψει το 25% από τον προϋπολογισμό του Πενταγώνου; Είπε ότι θα καταργήσει τις παράνομες παρακολουθήσεις συνομιλιών; Ίσως το κάνει. Μπορεί να είναι πιο φιλελεύθερος από τους αντιπάλους του αλλά στην Αμερική φιλελεύθερος σημαίνει απλά ότι ανήκει πολιτικά στο κέντρο. Η Αμερική είναι ένα βαθιά συντηρητικό έθνος. Και όπως ο Γκορ Βιντάλ λέει: είμαστε «κλειδωμένοι» σε ένα βαθιά μιλιταριστικό σύστημα. Η οικονομία μας είναι μια βιομηχανική στρατιωτική οικονομία. Είναι πολύ τρομακτικά τα πράγματα. Δεν μορφώνουμε τη νεολαία μας, δεν έχουμε αλλάξει τις βάσεις του οικονομικού μας συστήματος που πηγαίνει στον πάτο. Πρέπει να κάνουμε αυτό που ο Αλ Γκορ έλεγε και μακάρι να είχε εκλεγεί πρόεδρος. Να τοποθετήσουμε δηλαδή το εθνικό μας κεφάλαιο στην ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Να χτίσουμε την εθνική μας βιομηχανία ως μια πράσινη βιομηχανία, δίνοντας το παράδειγμα σε όλο τον πλανήτη. Αυτό είναι το πιο σημαντικό πράγμα αυτή τη στιγμή, όχι η εθνική ασφάλεια. Η προτεραιότητα είναι η νέα ενεργειακή πολιτική.

Όλοι λένε πως ο Μπαράκ Ομπάμα είναι μια συναρπαστική προσωπικότητα. Θα μπορούσε να αποτελέσει στο μέλλον το θέμα μιας ταινίας σας;

Δεν με ενδιαφέρει καθόλου. Δεν είμαι δημοσιογράφος και δεν πρόκειται να «κυνηγήσω» τον Ομπάμα. Ο Μπους ήταν σημαντικό πρόσωπο γιατί ήταν κρίσιμος για τη χώρα. Άλλαξε τη φύση όλου του κόσμου. Μετά από αυτόν, δεν θα επιστρέψουμε ποτέ ξανά στο 2000. Πραγματικά, κίνησε όλα τα νήματα. Νομίζω ότι θα βελτιωθούν τα πράγματα. Αλλά πραγματικά, δεν μπορείς να αλλάξεις τη ροή αυτής της μοίρας. Το ερώτημα για μένα είναι: είμαστε η ρωμαϊκή ή η βρετανική αυτοκρατορία, προορισμένοι να εξαντλήσουμε τον εαυτό μας, ικανοποιώντας την ιμπεριαλιστική μας φιλοδοξία; Έχουμε βάσεις σε 100 και πλέον χώρες; Γιατί βασικά, είμαστε μια αυτοκρατορία. Δεν θεωρούμε τον εαυτό μας αυτοκρατορία γιατί υποτίθεται πως είμαστε μια «καλοήθης» αυτοκρατορία. Μπορεί να μην μας αρέσει το βρετανικό ιμπεριαλιστικό μοντέλο αλλά αυτός είναι ο αμερικάνικος τρόπος της Pax Americana.

ΧΑΡΗΣ ΖΑΜΠΑΡΛΟΥΚΟΣ

ΕΜΠΝΕΟΜΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Αν και δουλεύει πολλά χρόνια σε μεγάλες παραγωγές του Χόλιγουντ, ο κυπριακής καταγωγής διευθυντής φωτογραφίας Χάρης Ζαμπάρλουκος έγινε γνωστός φέτος στο ελληνικό κοινό, όταν με τις εικόνες του *Mamma Mia!* έκανε ακόμα πιο ελκυστικές τις ελληνικές θάλασσες. Ερχόμενος στη Θεσσαλονίκη και το φεστιβάλ για δεύτερη φορά, μας μίλησε για τον τρόπο που δουλεύει, για το μέλλον του σινεμά και για την έμπνευσή του που προέρχεται από τους ίδιους τους ανθρώπους.

Πως δουλεύετε για να αποδώσετε την εικόνα και την ατμόσφαιρα μιας ταινίας; Διαβάζετε το σενάριο και έχετε ήδη μια εικόνα που την υλοποιείτε ή ο σκηνοθέτης σας δίνει τις ιδέες του και τις κατευθυντήριες γραμμές;

Κάθε περίπτωση είναι διαφορετική. Αναλαμβάνω όσο ενεργό ρόλο χρειάζεται για να βγει η ταινία. Η σχέση μου με τους περισσότερους σκηνοθέτες που έχω συνεργαστεί ήταν πολύ καλή, είχαν καλές ιδέες αυτοί και είχα καλές ιδέες κι εγώ. Δουλεύουν μαζί μου για να ακούσουν τη γνώμη μου. Έχουν δει κάτι σε προηγούμενη ταινία μου, που τους προκάλεσε το ενδιαφέρον για μια συνεργασία και το ίδιο ισχύει και για μένα. Δεν θα έκανα μια συνεργασία αν δεν πίστευα ότι ένας σκηνοθέτης έχει γνώσεις δυνατές και καλές για την κινηματογράφηση μιας σκηνής. Συνήθως όμως μιλάμε για τη συναισθηματική πλευρά της εικόνας της ταινίας. Ο κινηματογράφος δεν έχει να κάνει πάντως με το ποιος έχει τον έλεγχο και ποιος όχι. Αν ήταν έτσι, δε θα έπρεπε να σκηνοθετείς.

Προτιμάτε να δουλεύετε σε εξωτερικούς χώρους ή σε στούντιο;

Εξαρτάται από την ταινία. Στο *Mamma Mia!* έπρεπε να έχουμε τον έλεγχο, και γι' αυτό το περισσότερο γυρίστηκε σε πλατό. Μια προηγούμενη μου ταινία, το *Βίνους*, θα ήταν λάθος να γυριστεί σε στούντιο, έπρεπε να γυριστεί σε πραγματικούς χώρους. Μάλιστα, το καφενείο που φαίνεται είναι πραγματικό καφενείο, όπου πηγαίναμε με ποδήλατα εγώ και ο Ρόμπερτ Μίτσελ, ο σκηνοθέτης. Κι έπρεπε να φωτογραφίσουμε και το Λονδίνο και τους ανθρώπους ειλικρινά, όπως θα ήταν και οι πραγματικές ζωές τους. Επίσης, στο *Enduring Love* είχαμε την ίδια φιλοσοφία, το λιβάδι μάλιστα όπου γίνεται το ατύχημα με το αερόστατο, είναι το ίδιο λιβάδι που πήγαινε ο Ίαν Μακ Γκούαν και φαντάστηκε την ιστορία του βιβλίου.

Ποια είναι η άποψή σας για τα ψηφιακά μέσα και πως βλέπετε το μέλλον της φωτογραφίας μέσα από τις νέες τεχνολογίες;

Προς το παρόν, προτιμώ το φιλμ. Το πιο σημαντικό είναι ότι οι αντίστοιχης ποιότητας ψηφιακές κάμερες είναι πολύ μεγάλες (όχι οι μικρές χαμηλής ποιότητας για τηλεόραση που πράγματι είναι μικρές). Η ψηφιακή τεχνολογία που υπάρχει αυτή τη στιγμή είναι προσωρινή και παρά τα όσα ακούγονται, για να γυρίσεις μια ταινία ψηφιακά και να την αποθηκεύσεις σωστά, το κόστος είναι πολύ

μεγάλο, μεγαλύτερο απ' ότι αν τη γύριζες σε φιλμ κι έπρεπε να αποθηκεύσεις το αρνητικό. Είναι μεν μια συναρπαστική τεχνολογία και γι' αυτό το λόγο και είναι γοητευτική. Πάντως πιστεύω ότι ακούγεται τόσο πολύ γιατί θέλουν να την προωθήσουν οι κατασκευαστές και οι διανομείς και όχι τόσο οι κινηματογραφιστές.

Υπάρχει κάποιος στόχος σας που δεν έχει επιτευχθεί, ίσως και πέρα από τη διεύθυνση φωτογραφίας;

Επαγγελματικά, η φωτογραφία στο σινεμά είναι αυτό που μονάχα με ενδιαφέρει, όπως επίσης και το να συνεχίσω να εμπνέομαι από τα σενάρια και τους ανθρώπους με τους οποίους συνεργάζομαι.

ΕΜΙΡ ΚΟΥΣΤΟΥΡΙΤΣΑ ΕΙΜΑΙ ΕΝΑΣ ΑΓΡΟΤΗΣ

Στα καμαρίνια χθες της Αποθήκης Γ', όπου δόθηκε η συναυλία της «Non Smoking Band» συναντήσαμε τον μπασιόστα του συγκροτήματος, τον κατά κόσμο Εμίρ Κουστουρίτσα. Συγκεντρωμένος και τρώγοντας μία μπανάνα –προφανώς για να πάρει ενέργεια, λίγα λεπτά πριν βγει στη σκηνή της κατάμεστης από κόσμο Αποθήκης Γ', κάθισε κοντά μου και μου είπε: «Συνέντευξη».

Είναι η σχέση σας με τη μουσική ισχυρότερη απ' ότι είναι με τον κινηματογράφο;

Όχι. Κάνω πάρα πολλά χρόνια μουσική και έχω δημιουργήσει μία μπάντα που εκλύει φοβερή ενέργεια και θερμότητα. Δεν χρειάζεται να ζεστάνει κανείς τον χώρο όταν παίζουμε, το κάνουμε εμείς.

Άρα αισθάνεστε περισσότερο μουσικός ή σκηνοθέτης πια;

Είμαι ένας αγρότης. Τώρα θα φέρω και αγελάδες και θέλω να παράγω γάλα.

Εκτός από τους χυμούς που παράγετε επίσης...

Ναι, αυτό το έκανα... Και έτσι τώρα, βήμα βήμα προχωρώ...

Και όλα αυτά γίνονται στο Kunstendorf;

Ναι, εκεί ζω πια.

Άρα κάθε μέρα ξυπνάτε νωρίς και ζείτε σαν αγρότης;

Όχι πάρα πολύ νωρίς, αλλά είμαι πολύ προσηλωμένος στη φύση. Είμαι γενικός διευθυ-

ντής ενός εθνικού δρυμού της περιοχής και αυτό με κάνει και πολύ περήφανο και πολύ χαρούμενο.

Πόσοι άνθρωποι ζούνε στο Kunstendorf;

Το Kunstendorf είναι ένα μέρος όπου άνθρωποι μένουν κατά καιρούς. Εγώ όμως είμαι πάντα εκεί, ο γιος μου είναι πάντα εκεί, υπάρχει ένας επιστάτης και άλλοι που εργάζονται, γύρω στα 60 άτομα.

Πείτε μου κάτι για το όνομα της Μπάντας. Από που πήρε το όνομά της;

Η Ορχήστρα θέλει να πει πως δεν πρέπει ποτέ κανείς να υποχωρεί από τα πολιτικά του φρονήματα... το οποίο και με σεξουαλικούς όρους σημαίνει πως τώρα δεν καπνίζουμε γιατί κάποιος κάνει σεξ. Το όνομα το επινοήσε ο τραγουδιστής της μπάντας.

EMIR KUSTURICA

Και πως συνδυάζεται αυτή η τουρνέ με τη σκηνοθεσία, με την καινούρια σας ταινία, το Μαραντόνα που προβλήθηκε στις Κάννες;

Του χρόνου θα ξεκινήσω μία καινούρια ταινία που θα λέγεται Οι φίλοι του Πάντσο Βίλα και θα αναφέρεται στη μεξικανική επανάσταση.

Αγγίζετε λοιπόν μια περιοχή εκτός των Βαλκανίων...

Ναι, αλλά έχουμε ίδιες ψυχές. Και εμείς και οι Λατινοαμερικάνοι, είμαστε πολύ κοντά.

Υπάρχει, πιστεύετε, βαλκανική ταυτότητα;

Ναι. Όταν κάνουμε μουσική, δε χρειάζεται να ανάψει κανείς τη θέρμανση, με τον κινηματογράφο το ίδιο, με το μπάσκετ το ίδιο. Δεν είμαστε οργανωμένοι, αλλά έχουμε απίστευτα αποθέματα ανθρώπινης ενέργειας.

Retrouvez le meilleur
du cinéma en français
sur TV5MONDE

Films, fictions, tous les soirs
à partir de 19h30

www.tv5.org

TV5MONDE
accessible sur:

TV5MONDE

ΔΕΘΕΙΤΕ
ΜΕ ΤΙΣ
ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Radio ΔΕΕ
104.9

αφεθείτε στη μουσική

104.9FM

Εγγραφή 154, 546 36 Θεσσαλονίκη
T: 2310291105 | F: 2310291505

http://radio.tif.gr
info.radio@tif.gr

Κάνουμε πράξη το όραμα των δημιουργών

Το Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης
στηρίζει το 49ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΜΙΑ ΣΚΟΥΠΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΧΡΥΣΟΨΑΡΟ / BITJARY, GEUMBUNGEΟ DOEDA

Πρώην τηλεοπτικός παραγωγός και νυν σκηνοθέτης, ο Κορεάτης Κιμ Ντονγκ-τζου έχει αποφοιτήσει από την Ακαδημία Καλών Τεχνών της Κορέας και αυτό είναι το πρώτο δείγμα της κινηματογραφικής γραφής του. Με ελάχιστο budget και μια κάμερα στον ώμο, σκιαγραφεί το πορτραίτο μιας αθέατης Κορέας.

Από πού εμπνευστήκατε το θέμα της ταινίας;

Υπάρχουν πάντα οι έχοντες και οι μη έχοντες στον τόπο που ζούμε. Η Κορέα δεν αποτελεί εξαίρεση. Το χάσμα μεταξύ των δύο τάξεων ολοένα μεγαλώνει. Το Gosiwon, όπου ζει ο ήρωας της ταινίας, είναι ένα κτίριο με πολλά μικρά δωμάτια, που προορίζονται για τους φτωχούς που δεν έχουν την πολυτέλεια μιας αξιοπρεπούς στέγης. Στην Κορέα υπήρχαν πάντοτε προβλήματα με τα κτίρια αυτά. Πρόσφατα, συνέβη μια τραγωδία σε ένα από αυτά στη Σεούλ. Θα βρείτε πληροφορίες γι' αυτήν την τραγωδία την ιστοσελίδα http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2008/10/117_28207.html. Θέλησα να δω από πρώτο χέρι τι συμβαίνει εκεί πέρα, έτσι νοίκιασα ένα δωμάτιο στο κτίριο κι έμεινα εκεί για 7 μήνες. Αυτά που είδα, άκουσα και αισθάνθηκα κατά τη διάρκεια αυτών των μηνών, με ενέπνευσαν να κάνω αυτήν την ταινία.

KIM DONG-JOO

σε θέση υποκειμενικού παρατηρητή. Αυτό είναι απολύτως συνυφασμένο με το θέμα της ταινίας. Οι άνθρωποι παρακολουθούν τι συμβαίνει στον πραγματικό κόσμο από απόσταση. Η CCTV δεν προσπαθεί να προκαλέσει κάποιο συναίσθημα στο θεατή, παρά δείχνει τα πράγματα στην πραγματική τους διάσταση.

Ποια ήταν η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίσατε για την υλοποίηση της ταινίας;

Τα χρήματα. Όταν τελείωσα το σενάριο, προσπάθησα να έρθω σε επαφή με παραγωγούς και διανομείς για να βρω χρηματοδότηση. Οι αντιδράσεις ήταν αποκαρδιωτικές. Δεν τα παράτησα και ανέλαβα μόνος μου την παραγωγή. Με έναν τόσο σφιχτό προϋπολογισμό δεν μπορούσα να γυρίσω την ταινία σε φιλμ, έτσι χρησιμοποίησα HD format. Ευχαριστώ το συνεργείο μου που δούλεψε μαζί μου για ελάχιστα χρήματα.

Με ποιο τρόπο εξυπηρέτησε την ταινία σας η χρήση μιας CCTV κάμερας;

Πάνω από όλα με ενδιαφέρει η ΚΑΜΕΡΑ. Η κάμερα μπορεί να επηρεάσει την ατμόσφαιρα και το μήνυμα μιας ταινίας. Νομίζω ότι η κάμερα είναι ένας ανεξάρτητος, παρά ένας εξαρτώμενος από την αφήγηση, παράγοντας. Η προοπτική μιας CCTV προσδίδει στο ρεαλισμό της. Σε μερικές σκηνές το ντοκιμαντέρ και η μυθοπλασία συνυπάρχουν. Έπειτα, θέτει τους θεατές

Πάνω από την Ευρώπη με νέα Airbus.

20 καθημερινές πτήσεις
προς Λονδίνο, Παρίσι*, Ρώμη, Μιλάνο, Μόναχο,
Φρανκφούρτη, Ντίσελντορφ, Στουτγάρδη, Λάρνακα.

*Έναρξη πτήσεων 12 Νοεμβρίου

Το κοινό μας ταξίδι συνεχίζεται σε νέους προορισμούς... Η επένδυσή μας με 27 ολοκαίνουρια Airbus A320 & A321 συνεχίζεται, παράλληλα με την επέκταση του δικτύου μας στο εξωτερικό. Ταξιδέψτε τώρα μαζί μας σε όλη την Ευρώπη, ζήστε τη μοναδική αίσθηση των νέων μας αεροσκαφών και απολαύστε τη φροντίδα του προσωπικού μας.

801 11 20000, 210 62 61 000
ή στα ταξιδιωτικά γραφεία
www.aegeanair.com

 AEGEAN

ΕΚΕΙ ΠΕΡΑ / AN JA

Το *Over There* του Ιρανού σκηνοθέτη Αντολρέζα Καχάνι, ένα κινηματογραφικό σχόλιο για την Τεχεράνη του σήμερα, τις σχέσεις που στήνονται υπό την καθοδήγηση νόμων και ανειλικρινών συμβιβασμών, τη θέση της γυναίκας στο σημερινό Ιράν, τη λαχτάρα για μια άλλη φιλελεύθερη ζωή, είναι στη βάση της μια καθαρόαιμη ταινία χαρακτήρων.

Ξεκινήσατε την καριέρα σας ως ηθοποιός, συγγραφέας και σκηνοθέτης του θεάτρου. Με ποιο τρόπο, αυτή η εμπειρία σας βοήθησε στην κινηματογραφική σας πορεία; Δεν πιστεύω ότι χρειάστηκα τις θεατρικές μου καταβολές στη διαδικασία της κινηματογράφησης. Θεωρώ ότι το θέατρο είναι φτιαγμένο για ν' αραδιάζει ψέματα, τεχνητές καταστάσεις, στο σινεμά αναζητώ την αλήθεια. Αγαπώ το θέατρο και το σινεμά, γιατί κυρίως μου αρέσει να σκηνοθετώ ένα θεατρικό που να μοιάζει με ταινία χαρακτήρων και το αντίθετο.

Όταν σκηνοθετείτε, μένετε πιστός στο σενάριο ή είστε ευέλικτος και αυτοσχεδιάζετε; Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις δυο διαδικασίες παρουσιάζει μεγαλύτερες δυσκολίες;

Έγραψα το σενάριο ξανά και ξανά περίπου 10 φορές. Αλλά όταν σκηνοθετώ, η συμπεριφορά μου προς το συνεργείο δείχνει σαν να μην υπάρχει σενάριο. Αυτό είναι κάτι που βάζει σε ανησυχία την ομάδα μου, αλλά εμένα με κάνει ευτυχή. Οι προβληματισμοί της ομάδας μου είναι μέρος της ταινίας μου. Το αληθινό δεν μπορεί να γραφτεί, μόνο να ειπωθεί. Στην πραγματικότητα, και γράφω το σενάριο και όχι, εξίσου.

Πώς αποφασίζετε να στραφείτε στο σινεμά; Πιστεύω ότι το σινεμά είναι το ιδανικό μέσο για να πεις αλήθειες. Από πάντα παρακολουθούσα τον κόσμο σαν κινηματογραφική ταινία. Έτσι, ο κόσμος έγινε για μένα μια

ABDOLREZA KAHANI

κινηματογραφική ταινία. Δεν θυμάμαι από πότε ξεκίνησα να σκέφτομαι έτσι... Ήθελα από πάντα να κάνω σινεμά.

Ποια είναι η μεγαλύτερη δυσκολία που συναντήσατε κάνοντας αυτήν την ταινία;

Η κυριότερη δυσκολία είναι ότι στη χώρα μου δεν μπορείς να μιλήσεις για αλήθειες. Το *Over There* απαγορεύτηκε στο Ιράν και δεν βγήκε στις αίθουσες. Αλλά από την άλλη, αυτή ακριβώς η απαγόρευση και η λογοκρισία είναι που σε κάνει να θέλεις ακόμα πιο πολύ να αντιδράσεις και να πεις την αλήθεια. Πιστεύω ότι ο κινηματογράφος και η πολιτική είναι εχθροί. Αυτή είναι και η τραγική δυσκολία που αντιμετωπίζω στη χώρα μου.

49 έτη,
11 μέρες,
200 ταινίες,
23 βραβεία,
55 χώρες,
10 αίθουσες...
1 website !

www.filmfestival.gr

Το επίσημο portal του Οργανισμού Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και τα microsites των Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Φεστιβάλ Ντοκουμαντέρ δημιουργήθηκαν με το **altaB2x** την πλατφόρμα e-Business της ALTANET

altanet
your e-Business Partner

ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
www.filmfestival.gr

Υποστηρικτής Ηλεκτρονικού Επιχειρείν του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
ALTANET AE - www.altanet.gr - info@altanet.gr - Λαγκαδά 301 - 56430 Θεσσαλονίκη - τηλ: 2310515555

αφεθείτε στη μουσική

104.9FM

Εγνατία 154, 546 36 Θεσσαλονίκη
T: 2310291105 | F: 2310291505

<http://radio.tif.gr>
info.radio@tif.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Κύπρος. Καλοκαίρι του 1974. Η Αλεξάνδρα φτάνει στο νησί μαζί με τον Μανόλη για να γνωρίσει την οικογένειά του και όλα μοιάζουν ειδυλλιακά. Η αναπάντεχη εμφάνιση του Στέφανου όμως, καθώς και απρόσμενες πολιτικές εξελίξεις θα σφραγίσουν ανεξίτηλα τη ζωή τους. Μια ερωτική ιστορία με φόντο την τραγωδία της Κύπρου από την σκηνοθέτιδα Κορίνα Αβρααμίδου.

Ήταν δύσκολο για εσάς να διηγηθείτε μία ερωτική ιστορία και παράλληλα να αποτυπώσετε το πολιτικό πλαίσιο της εποχής;
Όταν ήμουν στην διαδικασία της ανάπτυξης σεναρίου, το ζήτημα που συχνά είχα να αντιμετωπίσω ήταν: τι ταινία θέλεις να κάνεις; Μια ερωτική ταινία ή μια πολιτική ταινία; Κάποιοι μάλιστα έλεγαν ότι αν θέλω να κάνω μια ταινία με φόντο το 1974 στην Κύπρο, τότε αναπόφευκτα κάνω μια πολιτική ταινία. Μου πήρε πολύ καιρό να ξεκαθαρίσω μέσα μου τα ίδια μου τα κίνητρα. Κι όμως σήμε-

ρα, μπορώ να πω με εντιμότητα –απέναντι στον εαυτό μου κυρίως– ότι η ταινία μου είναι μια ερωτική ταινία, γιατί αφηγείται μια ιστορία έρωτα και προδοσίας τόσο σε προσωπικό όσο και κοινωνικό επίπεδο, το επίπεδο μιας χώρας ολόκληρης. Το πολιτικό σκηνικό είναι αυτό που δίνει στην ιστορία τη μοναδικότητά της, το ένα δεν θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς το άλλο. Οι πολιτικές εξελίξεις έχουν το κλειδί τόσο για το ξεδίπλωμα της ερωτικής ιστορίας όσο φυσικά και για τη μοίρα του νησιού ολόκληρου.

Η αρχαία τραγωδία του Ευριπίδη "Τρωάδες" που ανεβαίνει από τη θεατρική ομάδα της περιοχής, προαναγγέλλει τις εξελίξεις;

Ο στόχος μου ήταν ξεκάθαρος. Η συγκεκριμένη τραγωδία είναι ένας συνεχόμενος θρήνος των γυναικών της Τροίας, οι οποίες

ΚΟΡΙΝΑ ΑΒΡΑΑΜΙΔΟΥ

ξεριζώνονται από τη χώρα τους και μεταφέρονται, σκλάβες και πρόσφυγες πια, μακριά της. Η τραγωδία στην ταινία ενορχηστρώνει μια βαθύτερη πλοκή και η ζωή έρχεται να μιμηθεί την τέχνη, όπως κι η τέχνη τη ζωή.

Η ταινία μοιάζει να έχει ένα γλυκόπικρο, νοσταλγικό αλλά και αισιόδοξο τέλος. Πόσο αισιόδοξη είστε εσείς για την επίλυση του κυπριακού ζητήματος;

Με προβληματίζει. Κι είμαι σίγουρη πως ο κάθε Κύπριος θα κόμπιαζε μπροστά στο συγκεκριμένο ζήτημα. Θέλω να είμαι αισιόδοξη, ναι. Τα πράγματα όμως δυστυχώς δεν είναι απλά. Αυτό άλλωστε έχουν αποδείξει όλα αυτά τα χρόνια ανεπιτυχών προσπαθειών για επίλυση του προβλήματος. Ίσως σήμερα να βρισκόμαστε πιο κοντά από άλλες φορές. Οι δυο πλευρές προσπαθούν να βρουν κοινή γλώσσα. Το εγγύς μέλλον θα δείξει.

ΚΑΛΑ ΚΡΥΜΜΕΝΑ ΜΥΣΤΙΚΑ - ΑΘΑΝΑΣΙΑ

Μια γυναίκα μέσα στο πλήθος, στη Νέα Υόρκη. Ένα φευγαλέο βλέμμα. Η Αθανασία. Έρχεται από μακριά και κουβαλά μια ιδιαίτερη ιστορία. Από κει ξετυλίγουμε το νήμα. Οδηγός μας η Άντζελα, κόρη της Αθανασίας, που ταξιδεύει στην Ελλάδα να βρει τον πατέρα της, που δεν γνώρισε ποτέ. Μια μεγάλη ιστορία αγάπης από τον σκηνοθέτη Πάνο Καρκανεβάτο.

Πως προέκυψε το σενάριο της ταινίας;
Κάποιες έρευνες, στη νησιωτική Ελλάδα το 2000-2003, με έφεραν μπροστά σε γεγονότα που συνέβησαν πριν χρόνια κι έφτασαν στις μέρες μας, τυλιγμένα στην αχλή του μύθου. Τα σημάδια ακόμα ορατά, τα πρόσωπα σιωπηλά, με ξαφνικές εκρήξεις, σαν τον ασίγαστο αέρα. Κράτησα ορισμένα από αυτά τα στοιχεία στη μυθοπλασία. Η αφετηρία είναι πάντα ένα σύννεφο απροσδιόριστο. Ένα αίσθημα. Η φράση «Η αγάπη ου ζητεί τα εαυτής» με απασχόλησε πολύ. Πως παίρνει νόημα η αγάπη, η θυσία; Όταν οι σχέσεις είναι σε ένταση, οι χαρακτήρες φτάνουν

στα όρια, όταν το πάθος τους κυριεύει. Πώς μπορεί ένα ελάχιστο σημείο στο χάρτη να χωρέσει μια μεγάλη ιστορία. Μ' αυτήν την ταινία, θέλησα να μιλήσω για έναν έρωτα που δεν έγινε αγάπη, παρά μόνο πολύ αργά.

Πως επιλέξατε τις τοποθεσίες των γυρισμάτων;

Η ταινία γυρίστηκε στη Νέα Υόρκη και τη Νίσυρο. Η Νίσυρος ήταν ο ιδανικός τόπος για να χωρέσει αυτήν την ιστορία. Ένα νησί-ηφαίστειο. Λάβα, που την έσβησε η θάλασσα. Όπως οι ήρωες, όταν όλα θα είχαν τελειώσει. Πιστεύω πως υπάρχει μια αόρατη αύρα που γράφεται στην εικόνα, από τους τόπους που γυρίστηκε η ταινία. Αρχικά είχα σχεδιάσει να γυριστεί στο Τορόντο. Ήταν όλα έτοιμα εκεί, αλλά την τελευταία στιγμή προτίμησα να γίνει στη Νέα Υόρκη. Σε ένα αρχαιολογικό πλαίσιο, χρειαζόταν μια μητρό-

ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΚΑΝΕΒΑΤΟΣ

πολη, ως την άλλη όψη ενός τόπου απομονωμένου, μακρινού.

Κατά την άποψή σας, ποιος είναι ο ιδανικός τρόπος για να προσεγγίσει κανείς μία ερωτική ιστορία;

Είμαι της άποψης πως σε μια ιστορία, πρέπει να ανοίγουμε τον πυρήνα, κι όχι να χιτίζουμε γύρω από αυτόν. Να φτάνουμε στην καρδιά, ακολουθώντας φλέβες που χτυπάνε δυνατά. Η ταινία δομείται σε δυο χρόνους, με τις συνδέσεις να υπακούουν στο αίσθημα που διατρέχει την ιστορία. Η αφήγηση χιτίζεται με το ρυθμό του αισθήματος, της καρδιάς. Μια δυο φορές μάλιστα, ακούγεται αδιόρατα ο χτύπος της καρδιάς των ηρώων.

DIGITAL WAVE

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Από τους καθιερωμένους και βραβευμένους στο παρελθόν Έλληνες σκηνοθέτες, ο Νίκος Κορνηλιός δοκιμάζεται στο ψηφιακό μέσο κινηματογραφώντας το πολύβουο πλήθος που κουβαλά ο καθένας μας μέσα του, μέσα από μια πολυφωνία προσώπων που μιλούν μπροστά στην κάμερα για τη ζωή σήμερα.

Πως εμπνευστήκατε την ταινία; Ήταν οι ίδιοι οι ηθοποιοί ή κάτι άλλο;

Τα πρόσωπα δεν έπαψαν ποτέ να με συναρπάζουν. Αντίθετα, στο πέρασμα του χρόνου γίνεται όλο και πιο έντονη η επιθυμία μου να τα κινηματογραφώ. Κάθε πρόσωπο είναι ένα απέραντο τοπίο με ανοιχτό ορίζοντα. Θέλησα έτσι να φτιάξω μια ταινία μόνο με πρόσωπα, σαν ένα ψηφιδωτό του καιρού μας. Και παράλληλα ως ένα στοιχείο κινηματογράφου του ελάχιστου.

Πως έγινε η επιλογή των ηθοποιών και πόσο κράτησε αυτό το κομμάτι της προετοιμασίας της ταινίας;

Δεν επέλεξα τους ηθοποιούς μου, με επέλεξαν. Είναι όλοι παλιοί και νεότεροι μαθητές μου. Μέσα από σεμινάρια και εργαστήρια, όπου δουλεύαμε μαζί εκείνη την εποχή, προέκυψε με φυσικό τρόπο και η δημιουργία των χαρακτήρων της ταινίας. Η διαδικασία ξεκινάει από πολύ μακριά, από τη πρώτη συνάντηση, και συνεχίζεται μέσα από σχέσεις αμοιβαίας εκτίμησης και εμπιστοσύνης –απαραίτητη προϋπόθεση για μια τέτοια ταινία. Έχω την αίσθηση ότι δεν υπάρχει πραγματική αρχή γι' αυτήν τη δουλειά και ότι το τέλος παραμένει ανοιχτό –ένα έργο σε εξέλιξη.

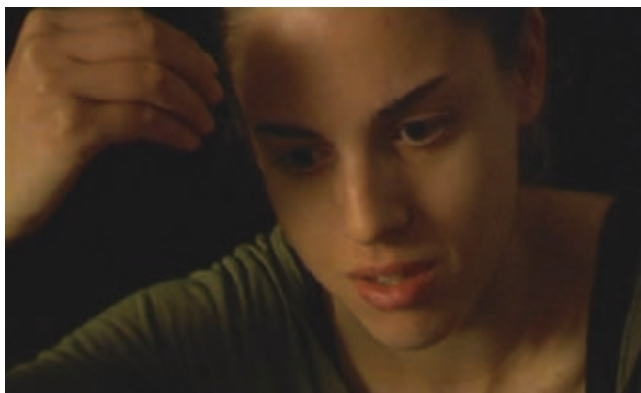
Πολλοί από τους σκηνοθέτες του τμήματος είναι πρωτοεμφανιζόμενοι κι εκμεταλλεύονται την ευκολία του ψηφιακού μέσου για να γυρίσουν την πρώτη τους ταινία. Εσείς έχετε κάνει κι άλλες ταινίες με φιλμ. Ποιες είναι για σας οι διαφορές

ΝΙΚΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ

και γιατί επιλέξατε το ψηφιακό μέσο γι' αυτήν την ταινία σας;

Η ψηφιακή τεχνολογία μου έδωσε τη δυνατότητα να βρεθώ μόνος με τον κάθε ηθοποιό μου, να κρατήσω την κάμερα και να αφήσω το συναίσθημα να υπάρξει ακέραιο, αδιατάρακτο, χωρίς δευτερες σκέψεις. Θέλω η κάθε μου ταινία να είναι σαν την πρώτη, να ανακαλύπτω τα πράγματα από την αρχή –τον κόσμο και τον τρόπο να μιλήσω για τον κόσμο. Η ψηφιακή τεχνολογία ήταν σημαντική επίσης για να στηθεί στο μοντάζ μια πολυφωνική παρτιτούρα από 24 φωνές, όσες τα πρόσωπα. Και εδώ, ήταν καθοριστική η συνάντηση και η συνεργασία μου με τον Μιχάλη Μοάτσο και την MachineOff όπως και με τους παλιούς φίλους και συνεργάτες του Studio 19 στον ήχο.

LEON & PARTNERS

Γεμάτη περιεχόμενο!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα
 www.kathimerini.gr

ΘΕΑΤΕΣ

ΘΕΑΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΙΝΕΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥΣ

Ο κινηματογράφος της Μέσης Ανατολής έχει φέτος την τιμητική του στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Βρήκαμε και ρωτήσαμε τους ίδιους τους μεσανατολίτες θεατές, που ζουν στη Θεσσαλονίκη, πώς βλέπουν το αφιέρωμα του φεστιβάλ αλλά και το σινεμά της χώρας τους: υπερβολικό ή απλά ή αντανάκλαση της πραγματικότητας;

Ασόκι Σέτκιν, Παλαιστίνη

Είναι πολύ σπουδαίο το γεγονός πως το Φεστιβάλ Κινηματογράφου κάνει ένα αφιέρωμα που αφορά και μας τους Παλαιστίνιους. Χαίρομαι ιδιαίτερα και για λόγους ιστορικούς που γίνεται σε αυτή την πόλη, η οποία έχει φιλοξενήσει για χρόνια πολλούς Εβραίους. Η βία που αναπαριστάται στις ταινίες που αφορούν την περιοχή μας είναι ένα ελάχιστο δείγμα αυτών που συμβαίνουν στην πραγματικότητα. Καιρός ήταν να δουν και άλλοι θεατές το "Τείχος της Ντροπής" που μοιράζει τα χωριά της Παλαιστίνης στα δύο. Απορώ πραγματικά πως μπορούν να γυρίζονται τέτοιες ταινίες εκεί και κυρίως στο Ισραήλ, στα μέρη του 1948. Αυτό πάντως που νομίζω πως κυριαρχεί στις ταινίες που αφορούν την Μέση Ανατολή, είναι πως οι σκηνοθέτες εστιάζουν στη φιλία μεταξύ των λαών.

Κουάτι Τάρεκ, Λίβανος

Μας τιμάει ιδιαίτερα το αφιέρωμα του Φεστιβάλ και είναι μια ευκαιρία για τους δημιουργούς των χωρών της Μέσης Ανατολής να δείξουν το ταλέντο τους. Δεν έχω ζήσει εκεί αλλά η μητέρα μου γεννήθηκε και μεγάλωσε σε αυτά τα μέρη και ξέρω πως είναι ένας λαός καταπιεσμένος και παντού κυριαρχεί η αδικία. Επιτέλους βλέπουμε ταινίες που είναι από την πλευρά των Αράβων και όχι των Αμερικανών. Δεν είμαστε τρομοκράτες όπως υποστηρίζουν οι περισσότεροι. Δεν είναι εύκολο για τους σκηνοθέτες να γυρίζουν ταινίες εκεί και μάλιστα ταινίες που δεν χαϊδεύουν τ' αυτιά. Μπράβο σε όσους το καταφέρνουν.

Λιλιάν Σαλμάν και Ραχχέντ Άμπου Νταούντ, Παλαιστίνη

Μας έλειψε η πατρίδα μας βλέποντας τις ταινίες του αφιερώματος. Είναι όντως αυτή η πραγματικότητα που παρουσιάζουν οι

σκηνοθέτες της Μέσης Ανατολής. Μας αρέσει πολύ που οι ίδιοι κάνουν ταινίες για ανθρώπους αντιμέτωπους με καταστάσεις που δεν μπορούν να ελέγξουν. Οι πολίτες εκεί είναι ξένοι στην πατρίδα τους. Πηγαίνουμε πολύ συχνά στο σινεμά και συνήθως βλέπουμε ταινίες που μας αφορούν. Ταινίες που για τους υπόλοιπους μοιάζουν περίεργες αλλά εμάς μας θυμίζουν την καθημερινότητα μας. Ένα χαρακτηριστικό που έχουν τα φιλμ των δημιουργών της Μέσης Ανατολής είναι η καταπληκτική φωτογραφία, γεγονός που μας κάνει να αισθανόμαστε πιο κοντά στον τόπο μας.

Σάμι Αλζουμπαϊνι, Ιράκ

Καταπληκτικές οι ταινίες που παρουσιάζει το Φεστιβάλ Κινηματογράφου. Εκφράζουν όλους εμάς που ζούμε στο εξωτερικό και δεν έχουμε την δυνατότητα να επισκεφθούμε τη χώρα μας. Η κατάσταση που υπάρχει στις πατρίδες μας είναι πολύ χειρότερη από αυτή που αποτυπώνουν οι σκηνοθέτες. Είναι δύσκολο γι' αυτούς να φτιάχνουν τέτοιες ταινίες και απορώ πως τα καταφέρνουν. Οι ιστορίες που παρουσιάζονται είναι ανθρώπινες και, στην πλειοψηφία τους, τα φιλμ των δημιουργών της Μέσης Ανατολής προβάλλουν κοινωνικά θέματα. Το Φεστιβάλ μου δίνει επιτέλους την ευκαιρία να δω αυτές τις ταινίες, που δεν έχω, δυστυχώς, τη δυνατότητα να βλέπω συχνά στο σινεμά.

Ζεμπράν Νταχάν, Λίβανος

Οι ταινίες λένε την αλήθεια και δεν υπερβάλλουν καθόλου. Η βία είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή που αναπαριστάται στη μεγάλη οθόνη. Δεν είναι καθόλου εύκολο να γυρίσεις εκεί μια ταινία και ειδικά για τις γυναίκες. Μου αρέσει πολύ το αφιέρωμα του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και επιτέλους βλέπω ταινίες που εστιάζουν

ζουν ακριβώς στα προβλήματα του τόπου μας. Οι σκηνοθέτες μας, τα παρουσιάζουν μέσα από τη δική τους ματιά η οποία δεν ξεφεύγει από το πως βλέπουμε εμείς την υπάρχουσα κατάσταση. Λατρεύω το σινεμά και παρακολουθώ πολλές ταινίες. Με χαροποιεί ιδιαίτερα το γεγονός πως τα τελευταία χρόνια ο κινηματογράφος της Μέσης Ανατολής έχει συνεχώς ανοδική πορεία.

Αζναάχι Μοχάμαντ, Ιορδανία - Παλαιστίνη

Για τους Παλαιστίνιους, η χώρα τους είναι πάντα μέσα στην καρδιά τους. Ο πολύς κόσμος δεν γνωρίζει τι πραγματικά συμβαίνει σε αυτές τις χώρες και μέσα από τέτοιου είδους προβολές ταινιών και αφιερώματα μπορεί να πάρει μόνο μια μικρή ιδέα για το τι γίνεται εκεί. Επίσης, δίνει την δυνατότητα στους Μεσανατολίτες σκηνοθέτες να γίνουν γνωστοί στο κοινό. Έηρθα και πέρα στο Φεστιβάλ και παρακολούθησα ταινίες. Μου αρέσουν αυτές που είναι ρεαλιστικές και ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

ΤΑΚΕΣΙ ΚΙΤΑΝΟ

ΠΑΝΤΑ ΘΑΥΜΑΖΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

«Πάντα θαύμαζα τον ελληνικό πολιτισμό. Στην Ελλάδα βρίσκονται οι ρίζες του δυτικού πολιτισμού και της δημοκρατίας». Συνθέτης, σκηνοθέτης, σεναριογράφος, ηθοποιός και ερασιτέχνης ζωγράφος, ο Ιάπωνας δημιουργός Τακέσι Κιτάνο, μίλησε στο χθεσινό masterclass για την τελευταία ταινία του *Ο Αχιλλέας και η χελώνα*, όπου κρατάει έναν από τους βασικούς ρόλους, για την κινηματογραφική του πορεία, αλλά και για τη σχέση του με τη ζωγραφική.

«Πολυτάλαντος, κορυφαίος δημιουργός, ακολουθεί το δικό του όραμα, συνδέει τη ποίηση με τη βία, το χιούμορ με το δράμα», υπογράμμισε η καλλιτεχνική διευθύντρια του ΦΚΘ, Δέσποινα Μουζάκη, κατά την παρουσίασή του. Το masterclass συντόνισε ο κριτικός –αυθεντία στον ασιατικό κινηματογράφο–, Τόνι Ρέινς, που ρώτησε τον Ιάπωνα δημιουργό για την παρουσία του στη Θεσσαλονίκη, αν και συνήθως απορρίπτει προσκλήσεις σε κινηματογραφικά φεστιβάλ. «Σπούδασα τους Έλληνες μαθηματικούς Πυθαγόρα και Αρχιμήδη, και γνωρίζω τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους, που όταν δίδασκαν, στην Ιαπωνία ζούσαμε στη νεολιθική εποχή και μαθαίναμε τη γεωργία. Γι' αυτό θεωρώ τιμή μου την πρόσκληση στην Ελλάδα». Στο *Ο Αχιλλέας και η χελώνα*, ο Τ.Κιτάνο αφηγείται την ιστορία ενός ηλικιωμένου ζωγράφου, που έχει αποτύχει επαγγελματικά. «Είναι η τελευταία ταινία μιας τριλογίας

που αποτελεί την καλλιτεχνική μου αυτοκτονία. Θα αναγεννηθώ όμως με την επόμενη ταινία μου. Μπορεί ο ήρωας της ταινίας να θεωρείται αποτυχημένος, αλλά πιστεύω ότι κάθε καλλιτέχνης πρέπει να είναι ικανοποιημένος μόνο και μόνο επειδή μπορεί να ζει από αυτό που κάνει.» Τα έργα του ήρωα της ταινίας, είναι έργα που έχει φιλοτεχνήσει ο ίδιος ο Κιτάνο και, όπως είπε, «αυτή η ταινία ήταν μια ευκαιρία να τα χρησιμοποιήσω. Δεν είναι ιδιαίτερα έργα. Συνήθως τα δίνω σε φίλους ή τα πετάω. Εδώ όμως δίνεται μια ευκαιρία να παρουσιαστούν. Είναι έργα πρωτότυπα και όχι αντίγραφα, όπως γίνεται σε ταινίες για μεγάλους ζωγράφους». Η αρχή της κινηματογραφικής πορείας του δεν ήταν εύκολη. «Οι πρώτες ταινίες μου ήταν εισπρακτικές αποτυχίες. Κανένας αιθουσάρχης δεν ήθελε να τις προβάλλει μετά από δύο βδομάδες, γιατί δεν πήγαινε κανείς να τις δει. Το είχα πάρει

απόφαση ότι δεν κάνω για σκηνοθέτης. Σιγά σιγά, οι ταινίες μου άρχισαν να αναπτύσσονται και να ωριμάζουν. Άρχισαν να με καλούν σε φεστιβάλ και είδα ότι αυτές οι ταινίες άρεσαν στο κοινό. Μετά το Χρυσό Λιοντάρι για τα *Πυροτεχνήματα*, ξαφνικά ανακηρύχτηκα σε *δάσκαλο*. Ακόμα και τώρα όμως, στην Ιαπωνία με γνωρίζουν κυρίως ως έναν κωμικό ηθοποιό, που δουλεύει για την τηλεόραση».

Το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων (IOM)
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ

Παρακολουθεί, μελετά και ερευνά τις εξελίξεις στο χώρο των ΜΜΕ σε θεσμικό, κοινωνικό, πολιτικό και τεχνικό επίπεδο. Εκπροσωπεί την Ελλάδα σε κοινοτικά προγράμματα (MEDIA) και ευρωπαϊκούς θεσμούς (EUROPEAN AUDIOVISUAL OBSERVATORY) και συντονίζει την αξιοποίηση των προγραμμάτων ενίσχυσης της οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΓΑΛΑ / ΣΥΤ

Ο Γιουσουφ είναι δεκαοκτώ χρονών. Ζει με τη μητέρα του σ' ένα μικρό χωριό. Βιοπορίζεται βοηθώντας τη στις δουλειές του σπιτιού και μοιράζοντας γάλα με το μηχανάκι του. Ταυτόχρονα γράφει ποιήματα και προσπαθεί να τα δημοσιεύσει σε λογοτεχνικά περιοδικά. Όσο λείπει στη Σμύρνη, για να υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις για το στρατό, η μητέρα του συνδέεται ερωτικά με έναν μεσήλικα σιδηροδρομικό υπάλληλο. Το *Γάλα* είναι το δεύτερο μέρος της τριλογίας του σκηνοθέτη Semih Kaplanoglu με τίτλο *Αυγό-Γάλα-Μέλι*, που εξελίσσεται με αντίστροφη χρονική σειρά κι έχει ως θέμα της τη σχέση ενός ποιητή με το κοινωνικό του περιβάλλον.

Είναι σωστή η αίσθηση ότι η χρήση των ζώων ως συμβόλων είναι μεγαλύτερη στο *Γάλα* απ' ό,τι στο πρώτο μέρος της τριλογίας, το *Αυγό*;

Δε θα το έλεγα. Δεν χρησιμοποιώ τα ζώα ή τα αντικείμενα ως σύμβολα πέρα από τη σημασία που έχουν στην καθημερινή τους ζωή ή χρήση. Πάρτε για παράδειγμα τη σκηνή με το σκύλο στο *Αυγό* (σ.σ.: ο ήρωας

μένει ξάγρυπνος ένα ολόκληρο βράδυ σ' ένα χωράφι υπό το βλέμμα ενός πελώριου σκύλου): είναι κάτι που βίωσα ο ίδιος. Το ίδιο και με τα φίδια στο *Γάλα*: στην περιοχή που γύρισα την ταινία, υπάρχουν αγρότες που αποκοιμούνται στο χωράφι με ανοιχτό το στόμα και έρπουν στο στομάχι τους φίδια. Τότε βράζουν γάλα και το φίδι, μην αντέχοντας τις αναθυμιάσεις, βγαίνει.

SEMIH KAPLANOGLU

Εν συγκρίσει προς το *Αυγό*, θα έλεγε κανείς ότι το *Γάλα* ακολουθεί μια πιο στρωτή και λιτή αφήγηση. Συμφωνείτε; Έτσι είναι. Από την *Πτώση του Αγγέλου*, τη δεύτερη ταινία μου, χτίζω ένα προσωπικό φιλικό σύμπαν, το οποίο σε κάθε ταινία γίνεται και απλούστερο. Πιστεύω ότι κάθε φιλμ οφείλει να έχει τη δική του ατμόσφαιρα και τις ιδιαιτερότητές του -παρόλο που οι δύο τελευταίες ταινίες είναι μέρος μιας τριλογίας. Επιπλέον, οι τελευταίες ταινίες είναι αφιερωμένες σε διαφορετικές ηλικίες ενός χαρακτήρα. Ενώ ο ενήλικας Γιουσουφ του *Αυγού* είναι ώριμος, ο έφηβος Γιουσουφ στο *Γάλα* έχει μεγαλύτερη σχέση με την καθημερινότητα. Οπότε, συγκριτικά με το *Αυγό*, το *Γάλα* έχει ένα περισσότερο προσγειωμένο και νεανικό ύφος.

του Γιάννη Παλαβού

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ / ΤΟΥΡΝΕJA

Το Δεκέμβριο 1993 κι ενώ η πρώην Γιουγκοσλαβία φλέγεται, ένας θίασος του Βελιγραδίου ξεκινά τουρνέ στη Βοσνία, για να δώσει παραστάσεις στους στρατιώτες, με σκοπό το γρήγορο κέρδος. Οι τρεις μέρες που οι ηθοποιοί θα περάσουν στην πρώτη γραμμή του πυρός θα αποδειχτούν άλλοτε τραγικές και άλλοτε κωμικές και θα σημαδέψουν ανεξίτηλα όλο το θίασο. Έξοχο μείγμα κωμωδίας, δράματος και μαγικού ρεαλισμού, το φιλμ του Σέρβου Goran Markovic είναι η φετινή πρόταση της Σερβίας για τα Όσκαρ ενώ απέσπασε ήδη τα βραβεία της Fipresci και καλύτερης σκηνοθεσίας στο Μόντρεαλ.

GORAN MARKOVIC

Το σενάριο της ταινίας βασίζεται σ' ένα θεατρικό έργο που γράψατε το 1995. Γιατί αποφασίσατε να το γυρίσετε σε ταινία δεκατρία χρόνια μετά;

Έχει ενδιαφέρον ότι τα πράγματα έγιναν περίπου ανάποδα. Το 1995 είχα γράψει το σενάριο της ταινίας, αλλά οι συνθήκες της εποχής δεν ήταν κατάλληλες για να γυριστεί. Πρώτον, ο πόλεμος στην περιοχή ήταν σε εξέλιξη. Δεύτερον, στην εξουσία ήταν το

καθεστώς του Μιλόσεβιτς, ένα καθεστώς ιδιαίτερα σκληρό. Οπότε ξαναέγραψα το σενάριο ως θεατρικό έργο, το οποίο γνώρισε μεγάλη επιτυχία την εποχή εκείνη. Δώδεκα χρόνια αργότερα, αποφάσισα ότι πλέον οι συνθήκες επέτρεπαν την πραγματοποίηση της ταινίας. Έτσι συγκέντρωσα συνεργάτες απ' όλη την πρώην Γιουγκοσλαβία, για να κάνω την πιο μεγάλη ταινία της ζωής μου.

Έπρεπε να αλλάξουν οι πολιτικές συνθήκες για να μπορέσετε να πραγματοποιήσετε τα σχέδιά σας;

Εν μέρει ναι. Ξέρετε, την εποχή του Μιλόσεβιτς, το να κάνεις μια ταινία σήμαινε να συνεργαστείς με το καθεστώς, με την εθνική τηλεόραση -φερέφωνο του Μιλόσεβιτς και μέσο προπαγάνδας υπέρ του πολέμου- και το Υπουργείο Πολιτισμού, φυσικά υπό τον έλεγχο του καθεστώτος. Δεν ήθελα να συνεργαστώ και προτίμησα να αφηγηθώ αυτή την ιστορία ως θεατρικό έργο, διότι

ο έλεγχος και η κρατική παρέμβαση στο θέατρο ήταν πολύ μικρότερης έντασης. Εγώ τότε ασχολήθηκα πολύ με το θέατρο και έτσι επιβίωσα αυτής της φρικτής περιόδου.

Σε ανύποπτο χρόνο στην ταινία, ένας στρατιώτης αναφέρει μια φράση του Φρόιντ: «Ο ναρκισσισμός των μικρών διαφορών». Δεν εξηγεί εν μέρει η φράση αυτή τα όσα έλαβαν χώρα στη Γιουγκοσλαβία κατά τον πόλεμο;

Ακριβώς. Οι μικρές διαφορές ευθύνονται για τα μεγάλα μίσση μεταξύ εθνών που γειτνιάζουν και ταυτόχρονα μοιάζουν πολύ. Σύμφωνα με την ερμηνεία του Φρόιντ, αν έχετε κάποιο πρόβλημα με τον εαυτό σας και δεν καταφέρατε να το λύσετε, διαλέγετε κάποιον που να σας μοιάζει, αλλά διαφέρει πολύ λίγο από σας, και του μεταθέτετε όλα όσα πάνω σας θεωρείτε μειονεκτήματα. Τον κατηγορείτε για τα δικά σας προβλήματα. Αυτό συνέβη στη Γιουγκοσλαβία.

FOCUS

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΠΩΣ ΤΑ ΒΛΕΠΩ ΕΓΩ / THE WAY I SEE THINGS

Ο μέχρι τώρα συγγραφέας Μπράιαν Πέρα δοκιμάζεται στον κινηματογράφο, σκηνοθετώντας το τελευταίο του βιβλίο *Freefall*. Θέμα του, η προσπάθεια ενός νέου ανθρώπου να ξεπεράσει το σοκ που του προκάλεσε ο θάνατος του φίλου του, καταλήγοντας σε μια ιδιότυπη θεραπευτική κοινότητα όπου μέσα από διάφορες μεθόδους οι άνθρωποι προσπαθούν να ξαναβρούν τον εαυτό τους.

Είστε συγγραφέας και αποφασίσατε το τελευταίο σας βιβλίο να το γυρίσετε ταινία μόνος σας. Γιατί;
 Όταν ξεκίνησα να γράφω το βιβλίο, είχε τύχει να χάσω τρεις πολύ κοντινούς μου ανθρώπους μέσα σε μια περίοδο ενός χρόνου περίπου. Είναι ούτως η άλλως σημαντική εμπειρία να χάνεις δικούς σου ανθρώπους, πόσο μάλλον σε ένα τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Μια τέτοια περίοδος θλίψης έκανε τη ζωή μου πολύ μπερδεμένη. Ήθελα να γράψω γι' αυτό, είναι άλλωστε κάτι που κάνω πάντα. Όταν λοιπόν τελείωσα με το

βιβλίο, δεν ήμουν έτοιμος ακόμα να διώξω τα αισθήματα που είχα μέσα μου και επειδή πάντα ήθελα να στραφώ στον κινηματογράφο και να γυρίζω ταινίες, το είδα ως μια προέκταση της εξερεύνησης αυτού του επιπέδου της θλίψης.

Στην ταινία βλέπουμε με πολλές λεπτομέρειες μια ιδιαίτερη θεραπευτική κοινότητα για πονεμένες ψυχές, που ζουν σε ένα απομονωμένο σπίτι στο δάσος. Είχατε κάποια παρόμοια προσωπική εμπειρία ή είναι τελείως φανταστικά όσα βλέπουμε;
 Είχα διαβάσει πολύ για τέτοιες κοινότητες. Επίσης, είχα ένα φίλο που τον έστειλαν σε ένα κλειστό σχολείο για προβληματικά παιδιά. Είχα λοιπόν γνώση κάποιων μεθόδων. Επίσης όμως πιστεύω, ότι όλοι μας κάποια στιγμή της ζωής μας αναγκαζόμαστε να μάθουμε μια καινούρια γλώσσα για

BRIAN PERA

να ενταχθούμε σε μια ομάδα ανθρώπων, είτε πρόκειται για ένα σχολείο, είτε για μια παρέα ή όταν μετακομίζεις κάπου. Πρέπει να μάθεις να επικοινωνείς. Συνεπώς, ενώ η ταινία μιλάει πολύ ειδικά για μια ομάδα, γενικότερα η έννοια της προσαρμογής σε ένα σύνολο είναι κάτι πολύ πιο γενικό και οικουμενικό.

Θα συνεχίσετε να κάνετε κινηματογράφο ή θα επιστρέψετε στη συγγραφή;
 Η συγγραφή βιβλίων είναι μια διαδικασία πολύ διαφορετική από τον κινηματογράφο, είναι μια πολύ ατομική διαδικασία. Αντίθετα, ο κινηματογράφος είναι μια κατάσταση που απαιτεί τη συνεργασία και τη συλλογικότητα. Σ' αυτή την περίοδο της ζωής μου, μου αρέσει αυτή η αίσθηση συλλογικότητας, οπότε θέλω να κάνω κινηματογράφο.

της Γκέλυ Μαδεμλή

ΗΜΕΡΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΑΜΥΧΗ

Στην ταινία του σκηνοθέτη Μίκαλ Ρόσα, μια μυστηριώδης βιντεοκασέτα γίνεται η αφορμή για να χαραχθεί μια βαθιά *Αμυχή* στο προσώπιο ενός φαινομενικά ευτυχισμένου γάμου: μια γυναίκα υποπτεύεται πως ο άντρας της μπορεί να την παντρεύτηκε για λάθος λόγους, ώστε να έχει άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν στον πατέρα της, που ήταν διάσημος πολιτικός.

Η ζωή σας είναι συνδεδεμένη με το γεωγραφικό διαμέρισμα της Σιλεσίας: γεννηθήκατε, μεγαλώσατε, δουλεύετε εκεί. Γιατί επιλέξατε να τοποθετήσετε τη δράση της ταινίας στην Κρακοβία -που βρίσκεται έξω από αυτήν;
 Η Κρακοβία έχει πολλές ιδιαιτερότητες ως πόλη. Είναι η μία από τις δύο πόλεις στις οποίες ζουν οι Πολωνοί διανοούμενοι, άνθρωποι έξυπνοι, μορφωμένοι, μέλη της ιντελιγκέντσιας. Η έννοια της απιστίας απασχολεί παραπάνω τους κατοίκους αυτής της πόλης, αφού το να είσαι πιστός, σε ιδέες και

θεσμούς, αποτελούν μέρος της κουλτούρας της. Έτσι, η αντίθεση θα ήταν μεγαλύτερη.

Τελικά κατά πόσο απασχολεί τους κατοίκους της Πολωνίας το ιστορικό παρελθόν της χώρας;
 Οποσδήποτε, υπάρχει μια τέτοια τάση παράδοση. Αλλά και οι ίδιοι οι Πολωνοί δημιουργοί, τουλάχιστον, έχουν εξαντλήσει τα πολιτικά θέματα. Οι άνθρωποι έχουν κουραστεί από αυτό και ψάχνουν νέες ιστορίες. Στην ταινία μου, η πολιτική είναι στο υπόβαθρο, αλλά αυτό που έχει σημασία είναι η ιστορία αυτών των δύο ανθρώπων και η εξέλιξη της σχέσης τους.

Στην ταινία, η γυναίκα δεν εξαντλεί την έρευνα για το παρελθόν του άντρα της, αν και αυτό είναι κάτι που θα την έβγαζε από την αμφιβολία. Γιατί;
 Δεν υπήρχε νόημα στο να δείξω την πορεία

MICHAL ROSA

της έρευνας, αυτό θα ήταν κάτι που θα πλησίαζε περισσότερο στο ρεπορτάζ. Το σημαντικό ήταν το να δείξω τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε ένα νέο δεδομένο και στη μεγάλη αλλαγή της, που γίνεται ψυχικά και σωματικά, κι όχι το να δείξω την αλήθεια αυτή καθ' εαυτή.

Έχει σημασία το ότι η γυναίκα είναι επιστήμονας, άρα ασχολείται λόγω ιδιότητας με την αναζήτηση της αλήθειας;
 Δεν είναι τόσο το ότι είναι επιστήμονας που με ενδιέφερε, όσο το ότι είναι συγκεκριμένα εντομολόγος, άρα παρατηρεί τη συμπεριφορά κάποιων παράξενων όντων.

Για σας το σινεμά συνδέεται με την αναζήτηση της αλήθειας;
 Για μένα είναι ένας τρόπος να διώχνω τους φόβους μου και να τους θεραπεύω.

LET'S GET DIGITAL

More cool Greek cinema as part of the Digital Wave section today from 17:00 at the Alexandros theatre. *Dreaming of Change*, a visual dreamscape of what the hero's life could be like, is written and directed by film student Costas Karydas, and *Unitas* is by Kostis Bassogiannis, who told Proto Plano that he believes that "digital technology doesn't undermine the art of filmmaking but enhances it".

Getting personal

Something a lot of us have been looking forward to is Terence Davies' Masterclass (11:00), followed by the screening of his film *The Neon Bible* (what Davies once described as "a transitional work with lots of echoes of my other films") both in the John Cassavetes theatre today. Davies, to whom the Festival's Independent Days section is paying tribute, will be sharing his personal experiences as a director and writer with the media and the general public. His first documentary and latest film release *Of Time and the City*, a deeply personal testimony to his home city of Liverpool manages through its structure, style and process to become not about the history of a city but about themes that can touch, tickle and educate about numerous things at once. T.I.F.F. Director Despina Mouzaki says of the film that: "Davies' love letter to the city that made him who he is displays all the core elements of his genius and the fixations that make his films at once so hermetically personal and so disarmingly universal."

Greek Films Galore

Another full day of new Greek films will be screened in the Tonia Marketaki theatre today. Also, don't miss environmental activist and accomplished documentary filmmaker Lydia Carras' *A Life, an Epoch - Michael Cacoyiannis*, in which the world-renown film director publically narrates the story of his life for the first time. The film starts from the colonial Cyprus of his

childhood to the great cultural metropolises of his time. A man of keen perception and sharp wit, Cacoyiannis also relates tales on the world-class personalities that he has worked with. Carras, who is the co-founder of the Hellenic Society for the Protection of Environment and Cultural Heritage, has made 13 documentaries since 1985. See it at 12:45 in the Olympion theatre. At 23:00 in the same venue, see *Athanasia, Well Kept Secrets* by Panos Karkanevatos, a tragic tale of love and self-discovery that follows young Greek-American Angela's search for her father, a quest that leads to the discovery of far more than she ever imagined.

Nobody needs to know you prefer mom's hugs

Nobody Needs to Know and *GoodTimesKid* director Azazel Jacobs's new film *Momma's Man* is on today as part of the Special Screenings section at John Cassavetes Theatre at 20:30. The feature film addresses the cross-cultural notion of how reassuringly cosy life back home with mom and dad can be as opposed to 'real' adult life, and dotes on a hero who practically re-enters adolescence in a momentary avoidance of uncomfortable responsibilities.

Wish I were there

On Tuesday night I spent a few leisurely hours happily sitting in the buzzy, busy Warehouse C bar enjoying the ever-so-pleasant "Fischer" beer promotion with

friends as Emir Kusturica's "No Smoking Band" gradually set up for their gig later on. Reportedly at this time Kusturica himself was dining out with Oliver Stone in town. From the time it took me to lift my eyes from the bottom of my beer glass (Ok maybe I had a time lapse) I was flabbergasted to see the Warehouse had opened its doors to the public and was instantly flooded with people! Next thing we knew, the lead singer, dressed in a seriously shiny red outfit, was joined on stage by the rebellious Kusturica, and the party was on! It's ironic for me as a journalist that I suffer from a cringe-worthy level of agoraphobia, because pretty soon, regardless how great the Balkan sounds were to bop around to, I just had to get outta there as it was completely and stiflingly packed! The even sadder state of affairs for me was that just after I managed to squeeze out of the building like rock toothpaste something pretty spectacular happened: Oliver Stone jumped on stage with the band! How often do you get to see two major international award-winning directors on a music stage in Thessaloniki's Warehouse C Let's just hope Takeshi Kitano was filming it all!

ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ

Masterclass επί δύο, πάρτι για όλους, μια ενδιαφέρουσα συζήτηση – περιπλάνηση στην ιστορία των ευρωπαϊκών πόλεων και άλλα συναρπαστικά «τρέχουν» σήμερα στις παράλληλες εκδηλώσεις του φεστιβάλ. Μάθε τι παίζει!

Συζήτηση για τα κινηματογραφικά αρχεία

Μια ενδιαφέρουσα εκδήλωση παρουσιάζει σήμερα το μεσημέρι η Ταινιοθήκη της Ελλάδος. Πρόκειται για τη συζήτηση με τίτλο «Παρουσίαση του ευρωπαϊκού προγράμματος MIDAS και της ψηφιακής πύλης <http://www.filmarchives-online.eu/>.

Δυνατότητες και προοπτικές», στη διάρκεια της οποίας θα προβληθεί υλικό από ευρωπαϊκά κινηματογραφικά αρχεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα με τίτλο: «Σκηνές από το παρελθόν των ευρωπαϊκών πόλεων». Η ψηφιακή πύλη [filmarchives online](http://www.filmarchives-online.eu/) παρέχει πρόσβαση σε συλλογές κινούμενης εικόνας, 18 ευρωπαϊκών κινηματογραφικών αρχείων για πολιτιστικούς και εμπορικούς σκοπούς.

20/11, Παύλος Ζάννας, 13:00

Πάρτι για όλους

Οι Plumeraï, η πενταμελής post-pop μπάντα από τη Βοστώνη, το γκρουπ Jane Doe από τη Θεσσαλονίκη και οι Berlin Brides από την Αθήνα εμφανίζονται απόψε στη συναυλία που διοργανώνει το μουσικό περιοδικό Muzine, γιορτάζοντας τον ένα χρόνο ζωής του σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και τις «Ημέρες Ανεξαρτησίας». Θα ακολουθήσει πάρτι με DJ τον Ηλία Φραγκούλη.

20/11, Αποθήκη Γ', 21:00.

Είσοδος ελεύθερη

Κουβεντιάζοντας

Τον Ταϊβανό σκηνοθέτη Tom Shu-Yu Lin (*Άνεμοι του Σεπτέμβρη*), τον Αμερικανό Brian Peta (*Πώς τα βλέπω εγώ*), τον Αλέξανδρο Αβρανά (*Without*), τη Λυδία Καρρά (*Μια ζωή μια εποχή - Μιχάλης Κακογιάννης*), το Βρετανό κριτικό κινηματογράφου στην εφημερίδα «The Guardian» Ronald Bergan και την Αμερικανίδα Genna Terranova, υπεύθυνη προγραμματισμού στο Tribeca Film Festival φιλοξενεί σήμερα το πάνελ του «Just talking».

16:00-17:00, Αντλιοστάσιο Ο.Λ.Θ.

Masterclass #1

Όσοι συγκινηθήκατε με τη μουσική των ταινιών *Brokeback Mountain* και *Babel*, σίγουρα θα θέλετε να ακούσετε και τον βραβευμένο με Όσκαρ αργεντινό συνθέτη της, Γουστάβο Σανταολάγια, ο οποίος θα παραδώσει ένα ξεχωριστό masterclass αύριο το πρωί στο πλαίσιο του Φεστιβάλ. Ο Σανταολάγια θα μιλήσει για τη μουσική Βαβέλ του, καθώς συνθέτει για το σινεμά του κόσμου.

21/11, 11:00-13:00, Κασσαβέτης

Masterclass #2

Ο σκηνοθέτης Μάνος Ζαχαρίας μιλά για το πολιτικό στον κινηματογράφο σε ένα masterclass που δεν πρέπει να χάσει κανείς. Ευκαιρία να γνωρίσουμε τον σημαντικό αυτόν κινηματογραφιστή, το πλήρες έργο του οποίου παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ.

21/11, 13:00-15:00, Παύλος Ζάννας

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΓΡΑΦΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥΣ

Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης εξελίσσεται στις καλύτερες συνθήκες. Είναι ένα φεστιβάλ πολύ φιλικό, όπου μπορεί κανείς να συναντήσει πολύ κόσμο και να κάνει καινούριες γνωριμίες. Αυτό είναι ιδιαίτερα συναρπαστικό. Ποτέ δεν νιώθεις μοναξιά, όλοι είμαστε μία παρέα. Στα πρόσωπα των ανθρώπων που σχετίζονται με το φεστιβάλ, εργαζόμενοι, καλλιτέχνες, σκηνοθέτες, ηθοποιοί, επισκέπτες, θεατές, βλέπει κανείς σπινθηροβόλα βλέμματα, χαμόγελα, έχοντας πάντα τη διάθεση να σε εξυπηρετήσουν. Η πόλη της Θεσσαλονίκης είναι πραγματικά ιδανική για να φιλοξενηθεί ένα φεστιβάλ τέτοιου είδους. Αυτή η πόλη, την οποία αν και ζω για πρώτη φορά, άξια έχει κατακτήσει μία ιδιαίτερη θέση στην καρδιά μου. Μία πόλη που την χαρακτηρίζουν οι άνθρωποί της, μία πόλη που μπορεί να καυχήται γι' αυτούς και για την ιστορία της.

Floryan Ciff

Γάλλος Εθελοντής

Μέλος της ομάδας ευρωπαίων εθελοντών της ΜΚΟ Παιδιά Εν Δράσει

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ WIND ΕΛΛΑΣ κος ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΠΡΟΥΝΗΣ ΓΡΑΦΕΙ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Κάθε χρόνο εδώ και περίπου μισό αιώνα, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης μεταμορφώνει τη συμπρωτεύουσα σε πρωταγωνίστρια όλου του κινηματογραφόφιλου κόσμου. Σε έναν τόσο σημαντικό θεσμό για την Ελλάδα και τον πολιτισμό της, η WIND δεν μπορεί παρά να είναι παρούσα. Επιλέγει όμως να το κάνει με έναν διαφορετικό τρόπο, φέτος, πιο οικολογικό. Συμμετέχει ως χορηγός στις παράλληλες εκδηλώσεις με θέμα τον "Διάλογο για το Πράσινο", συμπράττοντας για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης στο κοινό που θα επισκεφθεί το Φεστιβάλ αλλά και φροντίζοντας ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ για το Περιβάλλον μέσα από πράσινες δράσεις.

ΜΟΣΧΟΦΙΛΕΡΟ ΜΠΟΥΤΑΡΗ

Τελειότητα: όταν η αρμονία συναντά την ισορροπία.
Moschofilero Μπουτάρι. Αρμονία στο άρωμα, ισορροπία στη γεύση.
Η τελειότητα μπορεί να είναι κρυμμένη ακόμη και σε ένα ποτήρι κρασί.

www.boutari.gr

BOUTARI
Ποιότητα Ζωνε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ	ΤΙΤΛΟΣ	Α' ΠΡΟΒΟΛΗ	Β' ΠΡΟΒΟΛΗ	ΤΕΛΙΚΗ
	Μια βδομάδα μόνοι	3,103	2,494	2,799
	Αποχωρισμός	4,303	4,323	4,313
	Without	3,280		
	Ο τρόφιμος	4,176	3,678	3,927
	Κυριακάτικο ψάρεμα	3,824	3,791	3,808
	Η κλεψύδρα	3,126		
	Τρεις στιγμές	3,909	3,866	3,888
	Άνεμοι του Σεπτεμβρη	4,030		
	Ο θόρυβος των άλλων γύρω μας	4,493		
	Μια σκούπα γίνεται χρυσόψαρο			
	Εκεί πέρα			
	Θα εκραγώ			
	Τρία τυφλά ποντίκια			
	Τα παιδιά της διπλανής πόρτας			

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ	Α' ΠΡΟΒΟΛΗ	Β' ΠΡΟΒΟΛΗ	ΤΕΛΙΚΗ
	Είσαι ο Μάρλον μου κι ο Μπράντο μου	3,972	4,345	4,158
	Boogie	3,408	3,527	3,468
	Το κουτί της Πανδώρας	4,512	4,591	4,551
	Ο καιρός του κομήτη	3,951	4,110	4,031
	Χιόνι	4,298		
	Καβούκι	2,239		
	Πίσσα	4,297		
	Τρεις πύθιοι	4,214		
	Φθινόπωρο	4,424	4,442	4,433
	Η μόνη ερωτική ιστορία για την οποία δεν έγραψε ο Χέμινγουι	4,288	4,241	4,265
	Τελεία			
	Γάλα			
	Η περιοδεία			
	Τα χαμένα τραγούδια της Ανατολίας			

Το ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ FISHER απονέμεται σε μία Ελληνική ταινία που συμμετέχει στο 49^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και σε μία ξένη ή Ελληνική ταινία που προβάλλεται στο πλαίσιο του Διεθνούς Διαγωνιστικού Προγράμματος. Το ίδιο βραβείο θα απονεμηθεί και σε μία ταινία που προβάλλεται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ματιές στα Βαλκάνια», όπως επίσης και σε μία ταινία του προγράμματος «Digital Wave». Οι συμμετοχές των ταινιών είναι αυτές που κατά σειρά προβολής, αναφέρονται παραπάνω. Οι βαθμολογίες για τις τελευταίες προβολές κάθε ημέρας θα δημοσιεύονται στο επόμενο φύλλο.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2008	ΤΙΤΛΟΣ	Α' ΠΡΟΒΟΛΗ	Β' ΠΡΟΒΟΛΗ	ΤΕΛΙΚΗ
	Δούφα και απαλλαγή: I-4 (Δι φορ)	3,196		
	Deer End	2,085	2,040	2,063
	Θέμις	3,932		
	Προς το παρόν	3,669		
	Ο Αρσιβαρίστας και ο Άγγελος	4,226		
	Μακρόνησος	4,605		
	Το γαμήλιο πάρτυ	3,666	3,900	3,783
	Μάνος Χατζιδάκις-Είδωλο στον καθρέφτη	4,472		
	Το βουνό μπροστά	4,439		
	Το φιλί της ζωής	3,635	3,910	3,773
	Without	3,280		
	Ψυχραιμία	3,529	3,445	3,487
	Είδωλα στον καθρέφτη	3,286	3,005	3,146
	Μόλις χάρισα	3,168		
	Μια ζωή μια εποχή-Μιχάλης Κακογιάννης	3,834		
	Carouzel	4,193		
	Ιστορία 52	3,654		
	Μικρό έγλημα	4,515		
	Τη νύχτα που ο Πεσοά συνάντησε τον Καβάφη	4,558		
	Τρυφερότητα	3,686		
	Τρεις στιγμές	3,909	3,866	3,888
	Πάρβας, άγωνα γραμμή			
	Κι ενώ το σκάφος εκινδύνευε			
	Κάτω από το μακιγιάζ σου			
	Ο τελευταίος γυρισμός			
	Καλά κρυμμένα μυστικά-Αθανασία			
	Ο γιος του Τσάρλυ			
	Σκλάβοι στα δεσμά τους			
	Ισοβίτες			

DIGITAL WAVE	ΤΙΤΛΟΣ	Α' ΠΡΟΒΟΛΗ	Β' ΠΡΟΒΟΛΗ	ΤΕΛΙΚΗ
	Το σύνδρομο της Χιονόπτης	4,155	3,556	3,856
	Οι αιτίες των πραγμάτων	3,602	2,448	3,025
	Ecce homo!	2,479	3,400	2,940
	Dreaming to change			
	Unitas			
	Η μουσική των προσώπων			

ΠΕΜΠΤΗ / THURSDAY 20-11-2008

OLYMPION	PAVLOS ZANNAS	TONIA MARKETAKI	FRIDA LIAPPA	JOHN CASSAVETES	STAVROS TORNES	ALEXANDROS	MUSEUM
11:00 Μόλις χάρισα Molis horissa 90' Βασίλης Μυριανθόπουλος/ Yassilis Myrianthoropoulos Greece 2007 O.V. Greek		11:00 Προς το παρόν Pros to paron 111' Αντώνης Καλογιάννης/Antonis Kaloyannis Greece 2008 O.V. Greek/English sub.	11:00 Ο σμόνος του θεού Cordero de Dios 91' Lucía Cedrón Argentina-France-Chile 2008 O.V. Spanish/English sub.	11:00 MASTERCLASS Terence Davies Σκηνοθέτης/Σεναριογράφος Director/Screenwriter	11:00 Ρουμάνικες Μικρού Μήκους Ταινίες 90' Romanian Shorts #1 Romania 2008 O.V. Romanian/English sub.		
12:45 Μια ζωή μια εποχή - Μιχάλης Κακογιάννης Mia zoi mia epochi - Michalis Cacoyannis 87' Λυδία Καρρά/Lydia Carras Greece-Cyprus 2008 O.V. Greek, English, French/English sub.	13:00 Σκηνές από το παρελθόν των ευρωπαϊκών πόλεων (MIDAS) Scenes from Europe's Urban Past 96' 1909-1978 English sub.	13:30 Ο Αρσιβαρίστας και ο Άγγελος O Arsivaristas ke o Angelos 126' Ελένη Αλεξανδράκη/Eleni Alexandrakis Greece 2008 O.V. Greek, French/English sub.	13:00 Στο δέλτα Delta 92' Kornél Mundruczó Hungary-Germany 2008 O.V. Hungarian/English sub.	13:00 Βιβλος από νέον The Neon Bible 91' Terence Davies UK 1995 O.V. English	13:00 Ρουμάνικες Μικρού Μήκους Ταινίες 84' Romanian Shorts #2 Romania 2008 O.V. Romanian/English sub.	13:00 MINI DOC Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (μαθητικές ταινίες μικρού μήκους) σε συνεργασία με τη Νομαρχία Χαλκιδικής Educational Program (student shorts) in collaboration with the Prefecture of Chalkidiki	
14:45 Μια σκούπα γίνεται χρυσόψαρο Bitjaru, Geumbungeo Doeda 79' Kim Dong-jo South Korea 2008 O.V. Korean/English sub.	15:00 Το έμβασμα Mandabi 105' Ousmane Sembene Senegal-France 1968 O.V. Wolof/English sub.	16:15 Πάρβας, άγωνα γραμμή Parvas, agoni grammi 75' Γεράσιμος Ρήγας/Gerasimos Rigas Greece 2008 O.V. Greek/English sub.	15:00 Ο θόρυβος των άλλων γύρω μας Le Bruit des gens autour 107' Diasètne France 2008 O.V. French/English sub.	15:00 Μολαντέ Moolaadé 124' Ousmane Sembene Senegal-France-Burkina Faso-Cameroon-Morocco-Tunisia 2004 O.V. Bambara, French/English sub.	15:15 Γόλα Süt 102' Semih Kaplanoğlu Turkey-France-Germany 2008 O.V. Turkish/English sub.	15:00 BBS#5 Ο συγγραφέας πειραματικός κινηματογράφος και το Στούντιο Μπέλα Μπάλας The Hungarian Experimental Cinema and the Béla Balázs Studio Hungary	
16:30 Ο τελευταίος γυρισμός O telefteos gyrisimos 85' Κόριννα Αντραμιδίου/ Corinna Antraimidou Cyprus 2008 O.V. Greek, Turkish/English sub.	17:00 Teza 140' Haile Gerima Ethiopia-Germany-France 2008 O.V. Amharic, English, German/English sub.	18:15 Κάτω από το μακιγιάζ σου Kato apo to makigiiaz sou 90' Βαγγέλης Σεϊτανιδής/Vangelis Seitanidis Greece 2008 O.V. Greek/English sub.	17:30 Άνεμοι του Σεπτεμβρη Jiu Jiang Feng 107' Tom Shu-Yu Lin Taiwan 2008 O.V. Mandarin, Chinese/English sub.	18:00 Άμυρη Rysa 89' Michał Rosa Poland 2008 O.V. Polish/English sub.	17:45 Ονειρα Ahlaam 110' Mohamed Al-Daradi Iraq-IJK 2005 O.V. Arabic/English sub.	17:00 Dreaming to Change 34' Κώστας Καρύδας/Costas Karydas Greece 2008 O.V. Greek/English sub.	
18:30 Εκεί πέρα Aan Ja 70' Abdolreza Kahani Iran 2008 O.V. Farsi/English sub.	19:45 Ερωτευμένος άνδρας / Man in Love 4' Λουλουδά στην τσέπη Flower in the Pocket 97' Liew Seng Tat Malaysia 2007 O.V. Mandarin/English sub.	20:30 Η μουσική των προσώπων I moussiki ton proussopon 105' Νίκος Κορνήλιος/Nikos Kornilios Greece 2008 O.V. Greek/English sub.	20:00 Λίμνη Τάχο Lake Tahoe 81' Fernando Eimbcke Mexico 2008 O.V. Spanish/English sub.	20:30 Μαμάκιας Momma's Man 94' Azazel Jacobs USA 2008 O.V. English	20:15 Η περιοδεία Turneja 108' Goran Marković Serbia-Bosnia & Herzegovina-Croatia-Slovenia 2008 O.V. Serbian, Bosnian, Croatian/English sub.	17:00 Unitas 75' Κωστής Μπασσιγιάννης/ Kostis Bassogiannis Greece 2008 O.V. Greek, English/English sub.	
20:15 Ο καιρός, ο καιρός και ο παρόξενος Joheun-nom, Nabbeun-nom, Isanghan-nom 130' Kim Jee-woon South Korea 2008 O.V. Korean/English sub.	22:15 Σέρβις Serbis 90' Brillante Ma, Mendoza Philippines-France 2008 O.V. Tagalog/English sub.	22:45 Carousel 84' Σταμάτης Τσαρουχάς/Stamatis Tsarouhas Greece 2008 O.V. Greek/English sub.	22:30 Όλα καλά Tout est parfait 115' Yves-Christian Fournier Canada 2008 O.V. French/English sub.	23:00 Τόνι Μανέρο Tony Manero 98' Pablo Larraín Chile-Brazil 2008 O.V. Spanish/English sub.	22:30 Χιόνι Snijeg 99' Aida Begić Bosnia & Herzegovina-Germany-France-Iran 2008 O.V. Bosnian/English sub.	19:00 Μια νέα μέρα στην παλιά Σαναά A New Day in Old Sana'a 90' Bader Ben Hirsi Yemen-UK 2005 O.V. Arabic, English/English sub.	
23:00 Καλά κρυμμένα μυστικά - Αθανασία 95' Kala krymmena mystika - Athanassia Πάνος Καρκανέβατος/Panos Karkanevatos Gr.-USA-The Netherlands-Belgium 2008 O.V. Greek, English/English sub.	24:00 Η άμαξα φάντασμα Körkarlen 107' Victor Sjöström Sweden 1921 silent/Swedish, English intertitles					21:30 Πώς τα βλέπω εγώ The Way I See Things 84' Brian Pera USA 2008 O.V. English	

49th Thessaloniki International Film Festival

Official Int'l Program
International Competition IC
Special Screenings SpSc
Out of Competition OC

Greek Films 2008
Feature Films FF
Documentaries Doc
Award-Winning Short Films Sho
Special Screening SpSc
DigitalWave 03 DW
Generation Next GN

Experimental Forum
Hungarian Experimental BBS
Ivan Ladislav Galeta Gal

Independence Days
ID-08 ID
Young Americans YAm
Someone to Watch StW
Special Screenings SpSc
Terence Davies Dav
Ousmane Sembene Sem
Children's Screening Child

Balkan Survey
Main Selection Bal
Contemporary Turkish Cinema TUR
Romanian Shorts ROM

Focus
Commune 2008 Foc

Tribute
Jean-Pierre & Luc Dardenne Dar

Greek Tribute
Manos Zacharias Zak
National Cinemas
Middle East Cinema MEa

Το Διαδίκτυο. Τώρα στο χέρι σου.

Απαθανάτισε. Blog. Vlog. Tag. Ενημέρωσε. Δημιούργησε.

Νokia N96. Δημιούργησε εσύ τα νέα μέσα από την παλάμη του χεριού σου. Απαθανάτισε μια στιγμή. Απαθανάτισε μια ιστορία. Στρέψε την προσοχή του κόσμου επάνω σου. Μαγνητοσκοπήσε ένα γεγονός και μοιράσου το άμεσα. Φόρτωσε τις ταινίες σου και γράψε στο blog σου.

Νokia N79. Μοιράσου τις περιπέτειές σου μέσα από την παλάμη του χεριού σου. Απαθανάτισε τις εμπειρίες σου με την 5 megapixel κάμερα και προσδιόρισε την τοποθεσία των φωτογραφιών σου με το ενσωματωμένο A-GPS και τους χάρτες Nokia.

Νokia N85. Δημιούργησε ένα κόσμο διασκέδασης μέσα από την παλάμη του χεριού σου. Με τα πολυχρηστικά πλήκτρα πολυμέσων και την οθόνη 2.6" OLED – οι ταινίες, η μουσική, τα παιχνίδια και πολλά άλλα ακόμη είναι διαθέσιμα με το άγγιγμα ενός πλήκτρου.

NOKIA
Nseries

© Nokia 2008.

Nokia Nseries. Επισκεφθείτε nseries.com/madebyhand

ALPHA COPY

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
Φραγκούδη 5
176 71 Καλλιθέα
Αθήνα
Τηλ. 210 920 3700
Fax. 210 920 3799

NCS ΑΘΗΝΑΣ
Λεωφ. Βουλιαγμένης 187
8 Άρσης
166 74 Γλυφάδα, Αθήνα
Τηλ. 210 891 8700
Fax. 210 891 8899

NCS ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
Λεωφ. Γεωργικής
Σχολής 54
570 01 Πικαία, Θεσ/νίκη
Τηλ. 2310 486 190/192
Fax. 2310 486 199

NCS ΠΑΤΡΑΣ
Αγ. Ανδρέα 122
262 21
Πάτρα
Τηλ. 2610 222 415
Fax. 2610 242 740

NCS ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Εθνικής
Αντιστάσεως 125
713 05 Ηράκλειο, Κρήτη
Τηλ. 2810 344 298
Fax. 2810 346 195

NCS ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Μοσχιά Κοραολή 5
13 11 Λευκωσία
Τ. 0. 257 01 Κύπρος
Τηλ. +357 2267 1211
Fax. +357 2267 1436

NCS ΣΚΟΠΙΩΝ
60, Ivo Ribar Lola Str.
1000 Skopje
FYR.O.Macedonia
Tel. +389 23 298 877-8
Fax +389 23 298 879

NCS ΣΟΦΙΑΣ
Business Park Sofia, Region:
Mladost 4, Building 5, Entrance
B, Floor 6, 1766 Sofia, Bulgaria
Tel. +359 2 9742850
Fax +359 2 9742860

NCS ΒΕΑΓΡΑΔΙΟΥ
20, Rajlova Str.
11000 Belgrade, Serbia
Tel. +381 11 3035 777
Fax +381 11 3036 050
Careline +381 11 035 333

NCS ΤΙΡΑΝΩΝ
Europe Trade Center
Bulevardi Bajram Curri
Tirana, Albania
Tel. +355 4 251 991
Fax +355 4 251 991

www.alphacopy.gr

www.nokia.gr

www.alphacopy-nokia-eshop.gr

e-mail: nokia-info@alphacopy.gr

Nokia Careline: 801 11 66542

ΧΟΡΗΓΟΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

Fischer

SAVOIR VIVRE.
SAVOIR BOIRE. SAVOIR... *Voir*

ORIGINE STRASBOURG
Biere Blonde Speciale d' Alsace

Απολαύστε υπεύθυνα